Ը. ՏԱՐԻ 2173 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 4 ԱՀԵԿԱՆ 4383 11 ԱՊՐԻԼ 1891 14 ՐԱՄԱԶԱՆ 1308 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿԻԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیده غلطه‌ده نوردونکیان خاننده آرەولك
غزتەسی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԳԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դրամագլուխ	150
» » Վեցամսեայ »	75
» » Երեքամսեայ »	40
Օտար երկիրներէ Տարեկան գինը	56
» » Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թուղթի վրայ Տարեկան Օտար Ոսկի	2
Գաւառաց Թղթատարի ծախքը միօրինակ	Դրչ. 50

Խմբագրութենէն ուղղուած նամակ կամ պէտք չունի արուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 11/23 ԱՊՐԻԼ, 1891

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊԵՐԵՐ ԵՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Մանիֆեստի սահմանադրութիւնէն կը հեռացուի թէ Մանիֆեստցիք կը պատրաստուին վճռական ճակատամարտ մը տալ անգլ. զօրաց դէմ, և 30 հազար զօրք հաւաքած են Քոհիմայի ճամբուն վրայ, երեք թնդանօթով։ Քոհիմայի, Քաշարի և Պիրմանիոյ անգլ. զօրագունդք ապրիլ 15/27ին պիտի միանան ի Մանիֆեստ։

—Եւրոպիոյ դրէթէ ամէն կողմը գործաւորք կը պատրաստուին վաղուչ և կանոնաւոր կերպիւ տօնելու մայիս 1ի գործաւորական տօնն, և այս առթիւ իրենց շահերուն հաւաքական պաշտպանութեան համար, ամէն կողմ ժողովներ կ'ընեն, պատուիրակութիւններ կը կարգեն և որոշումներ կը քուէարկեն, օրք միջազգային համաձայնութիւն և համերաշխութիւն մը կը պատրաստեն իրենց մէջ։ Բարեկարգ գործողութեան արգելք չի յարուցուիր իրենց կառավարութեանց կողմէ։

—Անգլիոյ խորհրդարանը կը զբաղի Նիֆաունտլէնտ կղզւոյն անգլ. գաղթականութեան խնդրով, որ Ֆրանսացի ձկնորսաց խնդրոյն մէջ անգլ. կառավարութեան ծրագրած տնօրինութիւնները չընդունեց և պատուիրակութիւն մը ղրկեց ի Լոնտոն՝ անձամբ խորհրդարանին ներկայանալով աղերսագիր մը մատուցանելու համար, որով խորհրդարանէն կը խնդրուի կառավարութեան առաջարկները չընդունիլ, և Ֆրանսայի պահանջմանց և ոտնձգութեանց դէմ պաշտպանել Նիֆաունտլէնտցի ձկնորսաց և ընդհանուր հասարակութեան շահերն։ Անգլ. կառավարութիւնն երկու սուրի մէջ մնացած է, մի կողմէ Ֆրանսայի դաշնագրական իրաւունքներն յարգելու, միւս կողմէ անգլ. Տէրութեան հպատակ Նիֆաունտլէնտցւոց Նիւթական շահերը պաշտպանելու պարտաւորութեան առջեւ։

—Ֆրանսական կառավարութիւնը պիտի հաւանի Նափոլէոն իշխանին թաղման յԱյաչիո, ծովեզրին մօտ, մասնաւոր դամբարանի մէջ։ Ուստի, Վիքթոր իշխան, որ ֆրանսական հողը չի կրնար մնալ, ակամայ պիտի դարձադրէ իւր հոր վերջին կամքն, այսինքն՝ չպիտի կրնայ ներկայ դտնուիլ անոր թաղման։

—Վիլհէլմ կայսեր թելադրութեամբ, ընկերակցութիւն մը կազմուեցաւ, որ ի Շիլտհոլն հաստատութիւն մը պիտի հիմնէ հին ժամանակի հելլենական և հռոմէական թատրոններու ոճով, յորս պարբերաբար օլիմպիական խաղեր պիտի ներկայացուին։ Շինութեան պէտք եղած հողն արդէն ձեռք բերուած է։

—Քոնկոյի նորակազմ Պետութենէն 1890ին 22,351,980 ֆր.ի ապրանք արտածեցան, մինչ 1889ին 12,870,063 ֆր.ի միայն ապրանք արտածուած էր։ Ուրեմն, Քոնկոյի Պետութիւնն յառաջդէմ ճամբու մէջ է։

Պ. ԺԻԼ ՍԻՄՈՆ ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ ՆԱՓՈԼԷՈՆ Գ.Ի

Պ. Ժիւլ Սիմոն Թէի մէջ կը շարունակէ գրել իւր անձնական յիշատակներ ու ծանօթութիւններ ֆրանսական Երկրորդ Կայսրութեան քաղաքական և ընկերային գործոց ու պայմանաց վրայ։ Կ'ակնարկէ այն շրջան ուր ազատական փոքրիկ խմբակ մը, որուն անդամ էին ինք, Թիէր, Ժիլ Ֆաւրէ, Կամպէթթա, Վիքթոր Հիւկօ, Եէն, դերմարդկային ճիգեր կ'ընէր՝ Նափոլէոն Գ.ի ներքին և արտաքին քաղաքականութեան սխալներուն դէմ պաշտպանելով 1789ին հռչակեալ և 1848ին վերահաստատեալ սկզբունքներն։ Երբ փոքրիկ դումարտակ մը կը ճակատէր խորհրդարանական և վարչական հզօր բանակի մը դէմ, որ հլու հպատակութեամբ կը համակերպէր ժամանակին կառավարութեան ընթացքին, պայքարն երբեմն կատաղի երեւոյթներ կ'առնուր։ Կը պատահէր երբեմն որ իրբեւ գերագոյն փաստ ռէվոլվէրը մը կ'ուղղուէր ատենաբանին։

«Հիմա կը խորհիմ թէ կրնայինք զանց ընել այս «յառաջապահներու կռիւն», երբ անդրէն մեծ պատերազմ մը կը սկսէինք ժամանակին դեղմանց դէմ։ Այո՛, բարոյական մեծ պատերազմի մը կը ձեռնարկէինք, ի վերածնութիւն մեր սիրելի երկրին, և երգիծաբանութեանց պայքարմ՛ալ կը մղէինք մեր ընկճեալ սիրտերն ոգեւորելու և ճամբայն զուարճանալու համար։ Այն չորս ամաց միջոցին զրուցուած սրամիտ խօսքեր և բամբասանքներ եթէ հաւաքուէին՝ խոշոր հաւաքածոյ մը կը կազմուէր։ Օրուան իշխանաւորաց դէմ ըսուած բառը չարամի՞տ էր՝ ամենքն ալ հրճուանօք կը կրկնէինք նոյնը։ Կ'ընդօրինակէին, գոց կ'ընէին զայն, կ'արտասանէին սրահներու մէջ։ Փողոցի մէջ մարդ իւր բարեկամը կը կանչեցնէր՝ այն հանճարեղ գիւտն անոր կրկնելու։ Բարեկամն արդէն լսած էր Սրկրորդ Կայսրութեան իշխանաւորաց դէմ զրուցուած այն խօսքն, ընդօրինակութիւնն ալ իւր գրպանին մէջ ունէր թերեւս, բայց ուրիշի բերնէն բերկրութեամբ կը լսէր անգամ մ'ալ։

«Մեծագոյն բաժինը Նափոլէոն Գ.ի կը վիճակէր։ Զէին խնայէր Լօժէնի Կայսրուհւոյն եւս։ բայց իմ մասիս ագոր դէմ կը բողոքէի։ և իմ տանս մէջ երբեք չէի թոյլատրէր որ Կայսրուհւոյն դէմ խօսուէր։ Փաղաքուշ պաշտօնաւորաց մէջ որք կը յաճախէին Թիւիլրի պալատը, կայսն մի քանիք որ մեր ջիղերուն կը դպչէին։ Նախ որ գողեր էին պարզապէս։ Պետութեան գանձը կը կողոպտէին։ Եւ կը խոստովանէին։ Առածներ անգամ ունէին։ Այնու հանդերձ, բարեպաշտ և կղերասէր կը ձեւանային, և վատահամբաւ տուներէն ելելով պատարագի կ'երթային։

«Կեդրոնական վարչարանի տնօրէն խեղճ Նիզառ ո՛չ վատահամբաւ տուն կ'երթար, ո՛չ պատարագի։ Կարելի էր հանդարտ թողուլ զինք, շղայլիլ իրեն։ Կ'ըսուէր սակայն թէ կարծիքը փոխած էր, նախնալ լրագրէն Տէպա լրագրոյն անցնելով։ Եթէ իրեն հարցուէր, կ'ըսեր թէ Սասիի գիտեմ որ Վիքթոր Հիւկօն կը յիշէք ամենքդ ալ։ Բայց նա, մինչեւ իսկ երբ զուարճաքանէր, մեծագոյն պատերազմը կը մղէր, ներկայն եւեթ չէր մոռցեր, դարերու պայքարը կը մղէր։»

ՍՓՈՒԻՓԶԻՆՆ

Զատական արձակուրդէն յառաջ Սքուփչինայի վերջին երկու նիստեր շատ փոթորկալի եղան։ Որոշումն որով կառավարութիւնը կ'արտօնուէր ազդեցութիւն բանեցնել Նաթալի թագուհւոյն վրայ որ մեկնի երկրէն, թէև քուէարկեցաւ, բայց բուռն վիճաբանութիւններէ ետքն, յորս ընդդիմադիր կուսակցութիւնն և նախարարականք զիրար ամբաստանեցին իրենց մարդասպաններ։ Ունկնդիր բազմութիւնն աղմուկն աւելցուց ծափահարութեամբ և սուլելով։ Ի մի բան, Սերպիոյ Ազգային ժողովը դժկամակութիւն ցուցուց Նաթալի թագուհւոյն դէմ բռնի զօրութեան կիրառութեան, — և ա՛յս է անչուշտ պատճառն որ սերպ կառավարութիւնն իւր սպառնալիքներն ի դործ չդրաւ, և գործն անոյշ տեղը կապել կը նայի։ Նաթալի թագուհւոյն քաղաքական բարեկամք, ի մէջ այլոց Հորվաթովիչ զօրավար որ Սերպիոյ կարողագոյն զօրավարն է, դնդապետ Օրէսքովիչ, Պ. կարաչանին և Պ. Տանիչ, ի խորհուրդ գումարուելով իւր տան մէջ, իրեն խորհուրդ տուին կամովին չմեկնիլ երկրէն, և բռնի զօրութեան առջեւ միայն խոնարհիլ։

Սքուփչինան խոտելի երեւցաւ ժողովրդեան՝ քուէարկելով այն օրինագիծ որ կը պատժէ Միլան Առաջնոյ դէմ ինչ ինչ բաներ գրող լրագիրները։ Կառավարութիւնն, Ազգ. ժողովոյ այս քուէարկութեան յոռի տպաւորութիւնը ջնջելու համար, փութաց լիակատար ներում հռչակեց լրագրական յանցանօք բանտարկուած խմբագիրներուն և փակուած լրագիրներուն։

Թէև անցեալ տարի սերպ կառավարութիւնը՝ խնայողական նկատումով՝ ջնջեց իւր դեսպանատան զինուորական կցորդներուն պաշտօնը, բայց այս անդամ միայն Փեթերբուրգի սերպական դեսպանատան քով զինուորական կցորդի պաշտօնը վերահաստատեցաւ, այն տեսութեամբ թէ ռուս բանակը բացառիկ նշանակութիւն մ'ունի Սերպիոյ համար, և սերպ սպայք մեծապէս կրնան հրահանդուիլ՝ ռուս բանակի մէջ ծառայելով։

ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԱՆՔԱՆ

Անգլիոյ Պանքային տոկոսի բարձրացման առթիւ, շահեկան կը համարինք քիչ մը ծանօթութիւն տալ այս հաստատութեան շաբաթական վերջին հաշուեկշռոյն վրայ, (16 ապրիլ)։

Անգլիոյ Պանքային պատրաստ պանքնոտներուն արժէքն է, անգլիական ոսկի, 36,742,275

Ասոր փոխարէն ունի

Անգլիական Պետութեան Միայն պարքը Պանքային, կամ Պանքային Միայն փոխառութիւնն առ Պետութիւն	11,015,100
Անգլիական արժէթուղթեր զոր Պանքան միշտ ի պահեստի ունի, իւր պանքնոտնք մեծաքանակ իրեն ներկայացուելուն պէս վճարման կարող լինելու համար	5,434,900
Ոսկեդրամ և ոսկւոյ ձոդեր, երբ և ուզուի դրամ կտրուելու պատրաստ	20,292,275
Գումար հաւասար	36,742,275

Այս է Անգլիոյ Պանքային լոկ պանքնոտներու ճիւղին հաշիւն։

Աւասիկ Պանքային սեղանաւորական ընդհանուր գործողութեանց հաշիւը։

ՊԱՐՏՔ

Անգլիոյ Պանքային ընկերութեան դրամագլուխն անգլ. ոսկի	14,553,000
Պանքային պահեստն և տարւոյն սկիզբէն մինչեւ 16 ապրիլ ըրած շահերը	3,139,116
Պանքային քով ընթացիկ հաշիւը կառավարական Գանձարանին հանրային վարչութեանց	7,708,621
Մասնաւորաց ընթացիկ հաշիւներէ Պանքային պարտքը, կամ Պանքային աւանդ թղթակիր դրամ մասնաւորաց	29,356,116
Մինչեւ եօթն օր վճարելի փոխանակագիրք	217,513
	54,974,416

ԳՈՑՔ

Պանքային տրամադրութեան ներքեւ գտնուող արժէթուղթեր, զոր կը ընայ ծախել, առօրեայ դրամագլուխ մասնաւորաց համար	11,337,652
Սեղանաւորական և առեւտրական փոխանակագիրներ, զանազան թղթեր, և ընթացիկ հաշիւ առնելիք մասնաւորաց	30,690,982
Պահեստի պանքնոտներ	11,981,080
Ոսկի և արծաթ դրամ	1,016,302
Գումար հաւասար	54,974,366

Նախորդ շաբթուն հետ բաղդատմամբ, այս հաշիւը նուազում մը կը ցուցնէ։ Պետական Գանձարանի եւ մասնաւորաց հաշիւներէն 1,522,377 ոսկի պակասած է։ 987,974 ոսկի պակասած է պատրաստ մետաղադրամէն և պանքնոտներէն, որով Պանքային պահեստը առօրեայ գործառնութեանց մէջ բռնուած գումարներուն կը համեմատի որպէս 34.86 առ 100։ Զուգելով իւր քոնսոլիտէի պահեստը պակսեցնել և վախնալով որ ոսկւոյ մթերքն ետ չառնուի իրմէ, Պանքային վարչական խորհուրդն, իւր վերջին նստին մէջ, կէս առ 100 բարձրացուց զեղչի սակն, որ 3½%ի ելաւ։

* *

Անգլիոյ Պանքային շաբաթական հաշիւը զոր վերեւ դրինք՝ 1844 յուլիս 26ի օրէնքով պահանջեալ ձեւն է, երբ ուզուեցաւ որ պանքնոտներու հաշիւը բոլորովին բաժնուի Պանքային առօրեայ սեղանաւորական գործողութեանց հաշուէն։ Վերոյգրեալ երկօրեայ հաշիւը ան օրէնքէն յառաջ հետեւեալ միացեալ ձեւով կը հրատարակուէին, որ ցայսօր շատ մը Պետական Պանքայից ի գործ դրած ձեւն է։

ՊԱՐՏՔ	Ամէլ. ոսկի
Ընկերային դրամագլուխ	14,553,000
Պահեստ և շահք	3,139,116
Պանքնոտնք ի շրջաբերութեան	24,761,195
Փոխանակագիրք եօթն աւուր	217,513
Ընթացիկ հաշիւք Գանձարանի և հանրային վարչութեանց	7,708,621
Մասնաւորաց ընթացիկ հաշիւք	29,356,116
	79,735,561

ԳՈՑՔ	
Մնայուն պարքք Պետութեան	11,015,100
Հանրային արժէթուղթք	16,772,552
Փոխանակագիրք և փոխառութիւնք	30,639,332
Պատրաստ մետաղադրամ (ոսկի և արծաթ դրամ և ձոդք)	21,308,577
	79,735,561

* *

Եւ քանի որ սեղանաւորական նիւթերու վրայ դրեցինք, փոքրիկ բաղդատութիւն մ'ընենք՝ վերջին հինգ ամաց միջոցին հանրային հարստութեան զանազան տարերաց ընթացքին փոփոխութեան վրայ։

Ի ՓԱՐՈՒՊ

	1887	1888	1889	1890	1891
Տոկոս Ֆրանսայի Պանքայի (առ 100)	3	3	3	3	3
Միաձայն Գանձատուն (առ 100)	2½	2½	2	2	2½
3% Արժէթուղթ Հանրութեան (Ֆրանսայի)	81.35	84.60	86.85	89.45	94.90
4½% Արժ. (Ռուսիոյ)	84.50	89.60	89.60	92.82	95.45
3% Արժ. (Իտալիոյ)	106.50	105.60	105.60	106.90	105.85
Ոսկեդրամի փոխանակագիր (Ֆրանսայի)	24.18	24.63	24.59	24.59	26.95
Ոսկեդրամ (առ հազար)	3	2½	2½	3	3
Ի Լոնտոն Տոկոս (առ 100)	2	2½	2½	3	3½
Մեդլ. Ֆոնտարկիսի	99 1/16	98 7/16	98 1/2	98 1/2	96 3/16
	102 1/16	109 80	109 50	106 90	102 80
	5	2 97	2 97	3	2

1887ին, ընդհանուր հանդարտութեան մէջ տեղ, Սակարանին մէջ յանկարծակի յուզում ծագեցաւ Ֆրանսայի և Ալգաս-Լոռէնի սահմանաց վրայ պատահած դէպքի մը առթիւ, որոյ վրայ ստոյգ տեղեկութիւն չկար տակաւին։ Դիները մէկէն ինկան ծանր կերպիւ։

1888ին մտահոգութիւնք կը շարունակէին, Գերմանիոյ կայսր առողջութեան անցողակի բարւոքման հակառակ։ Ի Ֆրանսա, երեսփ. ժողովն իւր նիստերը վերսկսած և վստահութեան քուէարկեցաւ։ Ազգային ժողովոյ հանրային ամենայն ուշադրութիւնն ուղղուած էր քան Առման Քառէլի լեզուն, և քաղաքական պատճառներէ չէր թելադրուած։ Բայց օրին մէկը, Նափոլէոն Գ.ի Պետական Հարուածէն ետքը, Նիզառ խոշոր բան մ'եղաւ։— ընդհանուր քննիչ կամ անօրէն կեդրոնական Վարժարանի, (ուստից կ'ելնեն Ֆրանսայի ուսուցիչք, և ամենէն աւելի հմուտ մարդիկ, Էյոլ Նորմալ)։ Եւ ահա Վիառտոյ բարեկամն բարեւը կը կարէ Նիզառի հետ, որուն պատահելուն չտեսնել կը ձեւացնէ այնուհետեւ։ «Ինձմէ խոյս կուտաք, կը տեսնեմ», կ'ըսէ Նիզառ ցաւագին լեզուաւ մը։ «Ուրեմն չհասկցաք եղածը։ Զկրցայ դէմ դնել մեծկակ ամբակի մը հրապուրանաց։ Ահա՛ եղելութիւնն։»—Այս խօսքը մեզ կրկնելով քարոզ մը ետքը, կ'ըսէր Վիառտոյ։ «Չէ՛ կրցեր խոշոր ամբակի մը հրապուրանաց դիմադրել։ Եւ ա՛յդ մարդն էր որ անչափ հանդուրժութիւն կը ծախէր ամենուն, և Փարիզ եկած ատեն կ'ըսէր։ «Ինձ պէս բարի երիտասարդի մը ի՞նչ պէտք է։— Իմ Վիրգիլիոսս և վարդեի մը պատուհանիս վրայ»։

«Շառտոն, որ Պետական Խորհրդոյ մէջ Նափոլէոն Գ.ի պահանջած համակերպութեան և հաւատարմութեան երդումը զլացած էր, և հետեւապէս պաշտօնէն զրկուած, Թիւիլրիի պալատան մէջ կը պատահի իւր պաշտօնակցայ միոյն որ յանձն առած էր այն երդումն ընել։ Երդուած պաշտօնատարը կը բարեւէ։ Շառտոն, այն քաղցրաբարոյ Շառտոն կ'անցնի՝ բարեւը չառնլով։ Միւսն անոր ետեւէն կը վազէ։ «Կեցիր, ասեն բան բացատրեմ, կ'ըսէ։ Հարուստ կնոջ մը հետ ամուսնացայ։ Կը հասկնաք որ պատիւս պահելու համար՝ պէտք ունէի իւր ճոխ եկամուտը փոխարինել խոշոր ամբակնով մը։ ուստի երդումն ըրի, որպէս զի պաշտօնս և ամբակնս պահեմ։» (Հապա եթէ աղքատիկ աղջիկ մը առնէր՝ ի՞նչ պիտի ընէր այս խեղացին։)

«Գործերն այն վիճակին եկած էին որ նախկին բարեկամներ զիրար ողողունէին ետ կը կենային այլ եւս։ Սէնի գաւառապետ Պէրժէ, որ սրտով ազատական էր, Մառատի թաղման գնաց։ Մեծապէս գայթակղեցան անոնք որ զինք հոն տեսան։ Ցառաջնացաւ դէպ ի զօրավար Բաւէնեաք, (որ՝ ժողովրդային իրաւանց պաշտպան՝ մաքառած էր Նափոլէոն Գ.ի դէմ, և յաղթուած,) և իւր աջը կարկառեց ուղղամիտ զօրավարին։ Ամիջապէս բազմութիւն հաւաքուեցաւ իրենց շուրջ։ Թաքնեցաք արհամարհանք անոր կարկառեց իւր մէկ մասը միայն, ըսելով. «Հոս, դագաղի մը առջեւ, կ'ուզեմ անգիտանալ թէ ո՛ւմ կը ծառայէք այժմ։ Բայց ուրիշ ամէն տեղ, գիտցէք որ մեր մէջ վիճ մը կայ»։

«Մեր կուսակցութենէն լրագրապետներ ալ ունեցանք ի վերջոյ։ Նափոլէոն Գ.ի մարդիկ ամէն բան կ'արգիլէին անոնց։ Բայց հանճարեղ հնարմացութեամբ, աքօղալ և երկդիմի պարբերութեամբք, ասոնք ամէն բան կարող կը լինէին ըսել կամ հասկցնել։ Նոր և սիրուն արուեստ մ'էր անդնդին եզրէն անցնիլ առանց մէջն խլնալու խորտակուելու։ Այս կերպ լրագրութեան վարպետներն էին Լօժէն Փէյրոն, Էմիլ Տէշանէլ, Իսաէնթ Ռիկօ, Փրէվօ-Փառատոլ մանաւանդ աննման էր այս կերպ լրագրական գրուածի մէջ։ Մեծ և պզտիկ բանաստեղծներ եւս ունէինք։ Ցիշելով կ'անցնիմ Լամրտին վրայէն, զի գիտեմ որ Վիքթոր Հիւկօն կը յիշէք ամենքդ։

Զատական արձակուրդէն յառաջ Սքուփչինայի վերջին երկու նիստեր շատ փոթորկալի եղան։ Որոշումն որով կառավարութիւնը կ'արտօնուէր ազդեցութիւն բանեցնել Նաթալի թագուհւոյն վրայ որ մեկնի երկրէն, թէև քուէարկեցաւ, բայց բուռն վիճաբանութիւններէ ետքն, յորս ընդդիմադիր կուսակցութիւնն և նախարարականք զիրար ամբաստանեցին իրենց մարդասպաններ։ Ունկնդիր բազմութիւնն աղմուկն աւելցուց ծափահարութեամբ և սուլելով։ Ի մի բան, Սերպիոյ Ազգային ժողովը դժկամակութիւն ցուցուց Նաթալի թագուհւոյն դէմ բռնի զօրութեան կիրառութեան, — և ա՛յս է անչուշտ պատճառն որ սերպ կառավարութիւնն իւր սպառնալիքներն ի դործ չդրաւ, և գործն անոյշ տեղը կապել կը նայի։ Նաթալի թագուհւոյն քաղաքական բարեկամք, ի մէջ այլոց Հորվաթովիչ զօրավար որ Սերպիոյ կարողագոյն զօրավարն է, դնդապետ Օրէսքովիչ, Պ. կարաչանին և Պ. Տանիչ, ի խորհուրդ գումարուելով իւր տան մէջ, իրեն խորհուրդ տուին կամովին չմեկնիլ երկրէն, և բռնի զօրութեան առջեւ միայն խոնարհիլ։

Սքուփչինան խոտելի երեւցաւ ժողովրդեան՝ քուէարկելով այն օրինագիծ որ կը պատժէ Միլան Առաջնոյ դէմ ինչ ինչ բաներ գրող լրագիրները։ Կառավարութիւնն, Ազգ. ժողովոյ այս քուէարկութեան յոռի տպաւորութիւնը ջնջելու համար, փութաց լիակատար ներում հռչակեց լրագրական յանցանօք բանտարկուած խմբագիրներուն և փակուած լրագիրներուն։

Թէև անցեալ տարի սերպ կառավարութիւնը՝ խնայողական նկատումով՝ ջնջեց իւր դեսպանատան զինուորական կցորդներուն պաշտօնը, բայց այս անդամ միայն Փեթերբուրգի սերպական դեսպանատան քով զինուորական կցորդի պաշտօնը վերահաստատեցաւ, այն տեսութեամբ թէ ռուս բանակը բացառիկ նշանակութիւն մ'ունի Սերպիոյ համար, և սերպ սպայք մեծապէս կրնան հրահանդուիլ՝ ռուս բանակի մէջ ծառայելով։

ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԱՆՔԱՆ

Անգլիոյ Պանքային տոկոսի բարձրացման առթիւ, շահեկան կը համարինք քիչ մը ծանօթութիւն տալ այս հաստատութեան շաբաթական վերջին հաշուեկշռոյն վրայ, (16 ապրիլ)։

Անգլիոյ Պանքային պատրաստ պանքնոտներուն արժէքն է, անգլիական ոսկի, 36,742,275

Ասոր փոխարէն ունի

Անգլիական Պետութեան Միայն պարքը Պանքային, կամ Պանքային Միայն փոխառութիւնն առ Պետութիւն	11,015,100
Անգլիական արժէթուղթեր զոր Պանքան միշտ ի պահեստի ունի, իւր պանքնոտնք մեծաքանակ իրեն ներկայացուելուն պէս վճարման կարող լինելու համար	5,434,900
Ոսկեդրամ և ոսկւոյ ձոդեր, երբ և ուզուի դրամ կտրուելու պատրաստ	20,292,275
Գումար հաւասար	36,742,275

Այս է Անգլիոյ Պանքային լոկ պանքնոտներու ճիւղին հաշիւն։

Աւասիկ Պանքային սեղանաւորական ընդհանուր գործողութեանց հաշիւը։

ՊԱՐՏՔ

Անգլիոյ Պանքային ընկերութեան դրամագլուխն անգլ. ոսկի	14,553,000
Պանքային պահեստն և տարւոյն սկիզբէն մինչեւ 16 ապրիլ ըրած շահերը	3,139,116
Պանքային քով ընթացիկ հաշիւը կառավարական Գանձարանին հանրային վարչութեանց	7,708,621
Մասնաւորաց ընթացիկ հաշիւներէ Պանքային պարտքը, կամ Պանքային աւանդ թղթակիր դրամ մասնաւորաց	29,356,116
Մինչեւ եօթն օր վճարելի փոխանակագիրք	217,513
	54,974,416

ԳՈՑՔ

Պանքային տրամադրութեան ներքեւ գտնուող արժէթուղթեր, զոր կը ընայ ծախել, առօրեայ դրամագլուխ մասնաւորաց համար	11,337,652
Սեղանաւորական և առեւտրական փոխանակագիրներ, զանազան թղթեր, և ընթացիկ հաշիւ առնելիք մասնաւորաց	30,690,982
Պահեստի պանքնոտներ	11,981,080
Ոսկի և արծաթ դրամ	1,016,302
Գումար հաւասար	54,974,366

Նախորդ շաբթուն հետ բաղդատմամբ, այս հաշիւը նուազում մը կը ցուցնէ։ Պետական Գանձարանի եւ մասնաւորաց հաշիւներէն 1,522,377 ոսկի պակասած է։ 987,974 ոսկի պակասած է պատրաստ մետաղադրամէն և պանքնոտներէն, որով Պանքային պահեստը առօրեայ գործառնութեանց մէջ բռնուած գումարներուն կը համեմատի որպէս 34.86 առ 100։ Զուգելով իւր քոնսոլիտէի պահեստը պակսեցնել և վախնալով որ ոսկւոյ մթերքն ետ չառնուի իրմէ, Պանքային վարչական խորհուրդն, իւր վերջին նստին մէջ, կէս առ 100 բարձրացուց զեղչի սակն, որ 3½%ի ելաւ։

* *

Անգլիոյ Պանքային չաբաթական հաշիւը զոր վերեւ դրինք՝ 1844 յուլիս 26ի օրէնքով պահանջեալ ձեւն է, երբ ուզուեցաւ որ պանքնոտներու հաշիւը բոլորովին բաժնուի Պանքային առօրեայ սեղանաւորական գործողութեանց հաշուէն։ Վերոյգրեալ երկօրեայ հաշիւը ան օրէնքէն յառաջ հետեւեալ միացեալ ձեւով կը հրատարակուէին, որ ցայսօր շատ մը Պետական Պանքայից ի գործ դրած ձեւն է։

ՊԱՐՏՔ	Ամէլ. ոսկի
Ընկերային դրամագլուխ	14,553,000
Պահեստ և շահք	3,139,116
Պանքնոտնք ի շրջաբերութեան	24,761,195
Փոխանակագիրք եօթն աւուր	217,513
Ընթացիկ հաշիւք Գանձարանի և հանրային վարչութեանց	7,708,621
Մասնաւորաց ընթացիկ հաշիւք	29,356,116
	79,735,561

ԳՈՑՔ	
Մնայուն պարքք Պետութեան	11,015,100
Հանրային արժէթուղթք	16,772,552
Փոխանակագիրք և փոխառութիւնք	30,639,332
Պատրաստ մետաղադրամ (ոսկի և արծաթ դրամ և ձոդք)	21,308,577
	79,735,561

Եւ քանի որ սեղանաւորական նիւթերու վրայ դրեցինք, փոքրիկ բաղդատութիւն մ'ընենք՝ վերջին հինգ ամաց միջոցին հանրային հարստութեան զանազան տարերաց ընթացքին փոփոխութեան վրայ։

Ի ՓԱՐՈՒՊ

	1887	1888	1889	1890	1891
Տոկոս Ֆրանսայի Պանքայի (առ 100)	3	3	3	3	3
Միաձայն Գանձատուն (առ 100)	2½	2½	2	2	2½
3% Արժէթուղթ Հանրութեան (Ֆրանսայի)	81.35	84.60	86.85	89.45	94.90
4½% Արժ. (Ռուսիոյ)	84.50	89.60	89.60	92.82	95.45
3% Արժ. (Իտալիոյ)	106.50	105.60	105.60	106.90	105.85
Ոսկեդրամի փոխանակագիր (Ֆրանսայի)	24.18	24.63	24.59	24.59	26.95
Ոսկեդրամ (առ հազար)	3	2½	2½	3	3
Ի Լոնտոն Տոկոս (առ 100)	2	2½	2½	3	3½
Մեդլ. Ֆոնտարկիսի	99 1/16	98 7/16	98 1/2	98 1/2	96 3/16
	102 1/16	109 80	109 50	106 90	102 80
	5	2 97	2 97	3	2

1887ին, ընդհանուր հանդարտութեան մէջ տեղ, Սակարանին մէջ յանկարծակի յուզում ծագեցաւ Ֆրանսայի և Ալգաս-Լոռէնի սահմանաց վրայ պատահած դէպքի մը առթիւ, որոյ վրայ ստոյգ տեղեկութիւն չկար տակաւին։ Դիները մէկէն ինկան ծանր կերպիւ։

1888ին մտահոգութիւնք կը շարունակէին, Գերմանիոյ կայսր առողջութեան անցողակի բարւոքման հակառակ։ Ի Ֆրանսա, երեսփ. ժողովն իւր նիստերը վերսկսած և վստահութեան

—)(208)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԷՄԻԼ ՈՒԹՊՈՒՌ

ԽԵԼԱԳԱՐԸ

ՄԱՍ ԵՐՐՈՐԴ

ՓՐԿՈՒԹԻՒՆ

—Մի՛ վախնաք, ըսաւ։

—Վախ չէ մեր զգացածը, պատասխանեց Պ. Վան Օսէն, բայց մարդ կրնայ խռովիլ և նոյն իսկ մտահոգ ըլլալ։

—Գետնայարկը դտնուելով ձենէ աւելի լաւ իմացայ ձեր լսած աղմուկը։ Փլչում մը տեղի ունեցած է։

Ասուած ատեն չորս կողմը մէկ քանի արագ նայուածք նետեց։

—Ո՞ւր է դերակոմսն, հարցուց։

—Դէպ հսկեցինք, պարոն, պատասխանեց Կապիտան, և փախցուցինք մեր կալանաւորն։ Ա՛հ, չկասկածեցա՛ք Թշուառականին վրայ։ Պէտք էր մտածէինք որ փախչելու համար ուժի եւ յանդգնութեան փորձ մը պիտի ընէր։

—Այս դռնէ՞ն փախաւ։

—Ոչ, միւսէն։

—Ա՜հ, ըրաւ Տըրքէթ եզական չեչտով մը։

—Իր ետեւէն վազեցինք, ըսաւ Կապիտան։ բայց ստուերի պէս անհետ եղաւ։ Ամէն տեղ փնտռեցինք։ Զգտանք։ Պատուհանէ մը չցատկեց հարկաւ, ամենքն ալ երկաթէ վանդակներ ունին։ Առաստաղին մէջ ալ չէ պահուըտած, որովհետեւ Պ. Վան Օսէնի սպասաւորք կը հրսկեն սրահակին ելնող ու իջնող սանդուղներուն վրայ։

—Օ՜հ, օ՜հ, ըրաւ Ամերիկացին, կարծես ինքնիրեն խօսելով, եթէ այնպէս է, ահռելի բա՛ն։

—Ի՞նչ ըսել կ'ուզէք, Վիլիէմ, հարցուց Պ. Վան Օսէն։

—Ապահով չեմ, պարոն, թերեւս սբխալ ենթադրութիւն մը կ'ընեմ։ Բայց քիչ առեն կ'իմանանք։ եկէք, պարոն։ ներ, աւելցուց ճրագ մը առնելով, ետեւէս եկէք։

Մեծ սրահին կից սենեկէն անցան։ Վիլիէմ դուռ մը բացաւ, պատին մէջ ելնուած, զոր Կապիտան չէր նշմարած, և կիսաչրջանակաձեւ նրբանցքի մը մէջ գտնուեցան։ անցան անկից, իրարու ետեւէ քալելով։ Ծայրը հասած ատեն, Վիլիէմ պատին դպցուց ձեռքն ըսելով.

—Դուռ մը կայ հոս։

Կապիտան եւ Նուառօ կը դիտէին, չուարած։

—Այս նրբանցքն որուն ծայրը հասանք, շարունակեց Ամերիկացին, չենուած է այս դրան առաջնոր

քուէ տուած էր Պ. Ֆլոքէի վարչութեան։ Պուլանժէական չարժման պատճառած երկիւղը կը նուազէր։ Դիներն հաստատ էին։

1889ին, Սակարանի մէջ դիներն ընդհանուր կերպիւ կը բարձրանան, մանաւանդ ֆրանսական արժէթղթոց վրայ, որք 1878էն ի վեր նմանը չտեսնուած բարձրութեան կը հասնին։ Տրամադրելի դրամագլխոց առատութիւնն ոյժ կուտայ սոյն ընդհանուր լաւ տրամադրութեանց։ Ենգլիոյ Պանքան իւր տոկոսի սակն 2½ 0/0ի կ'իջեցնէ։

1890ին, Ենգլիոյ Պանքային տոկոսի սակը կ'իջնէ 3 0/0ի։ Բայց գործերն այս բանէս չեն ազդուիր տակաւին։ Օսմ. Փրիորիթէ կոչուած արժէթղթոց տոկոսի զեղչումն ու փոփոխումը կ'աւարտին։

1891ին, (միչտ ապրիլ ամսոյ ն'ոյն չաբթուն,) դրամական հրապարակը վերստին կը նեղուի։ Ենգլիոյ Պանքան տոկոսի սակը կը բարձրացնէ 3 0/0 էն 3½ 0/0ի։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Քաղաքական ժողովն երէկ ի նիստ գումարեցաւ ի խորհրդարանի Ղալաթիոյ ընդ. նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր և ատենապետութեամբ Աղն. Սահակ էֆէնտի Ղազարոսեանի և զրադեցաւ յարաբերական և այլ խնդիրներով։

Ժողովն որոշեց իւր նիստերը դադրեցնել Զատկական տօներուն առթիւ։

Ցնտեսական խորհուրդն երէկ ի նիստ գումարեցաւ ի Պատրիարքարան ատենապետութեամբ Մեծ. Միհրան էֆէնտի Սեթեանի։

Դանտիլիի եկեղեցւոյն չինութեան յանձնաժողովն հրաւիրուած ըլլալով խորհուրդին ներկայացաւ և բանակցութիւնք կատարուեցան։ Յանձնաժողովն իւր դիւանը կազմեց հետեւեալ կերպիւ։

Բարեդ էֆ. Ղազարոսեան Ատենապետ
Յակոբ » Աճառեան Ատենադպիր
Գառնիկ » Սարգիսոֆ Գանձապետ

Խորհուրդն յանձնարարեց որ յանձնաժողովն յատակիկայ կիւրակի իւր առաջին նիստն ի Դանտիլի կազմելով, տեղական քննութիւն մը կատարէ եւ արդիւնքը տեղեկագրէ։

Պալատու թաղական խորհուրդն արտօնութիւն խնդրած էր եկեղեցւոյ սեպհական մաս մը գործերի ի վաճառ հանելու համար։ Ցնտեսական խորհուրդն արտօնեց՝ յետ աճուրդի օրինական գրաւոր լրացման, վաճառել և արդիւնքն յատկացնել կալուածոց գնման։

Ղալաթիոյ կեդրոնական վարժարանի խնամակալութիւնն իւր գործառնութեանց հնգամեայ հաշուեցոյցը յղած ըլլալով, խորհուրդն յանձնեց զայն կեդրոնական համարակալին ի քննութիւն։

Պէօյիւքտէրէի, Գուրուչէշմէի, Պէշիքթաշի և Սկիւտարի Ս. Կարապետ եկեղեցեաց թաղային մատակարարութեան հաշուեցոյցերը ներկայացուած ըլլալով, որոշուեցաւ պաշտօնական ծանուցմամբ մը թաղեցւոց դիտողութեանը ենթարկել զայն։

Խորհուրդն ասոնցմէ զատ զբաղեցաւ նաեւ կուակային, հաշուական ու այլ խնդիրներով և որոշեց իւր յաջորդ նիստը գումարել նոր կիրակի չորեքշաբթի օրն ի Ղալաթիա։

Ազգային Սահմանադրութեան 31րդ տարեդարձի հանդէսը վայելչապէս տօնելու համար՝ Ս. Փրկչեան Ազգ. Հիւանդանոցի Պատ. Հոգաբարձութիւնն, ըստ սովորութեան, կարգադիր Մասնախումբ մը կազմած է, որ իւր առաջին նիստն ընելու հրաւիրուած է վաղը, ուրբաթ, ի դրասենեկի հոգաբարձութեան։

Ռուսական դեսպանուհի Վսեմ. Տիկին Նէլիտոֆ իմանալով որ Պ. Պ. Ադամեանի հիւանդութիւնը բարւոքած չէ տակաւին, երեքշաբթի օրը ռուսական հիւանդանոցն երթալով երկրորդ այցելութեամբ մը պատուեց եւ սփոփեց հայ ողբերգուն։

Բեդրոպուրկի լրագիրք գոհութեամբ կը յիշատակէն Կ. Պոլսոյ ռուսական դեսպանատան՝ Պ. Պ. Ադամեանի նկատմամբ ցոյց տուած հոգածութիւնն ու հմակրանքը։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՍՏԻՃԱՆԻ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՆԵԱՆՔ

Պալի ատիճան տրուեցաւ Վրճռաբեկ ատենի անդամներէն Բէյատ պէյի, ի վարձատրութիւն իւր գովելի ծառայութեանց։

Սանիյէի երկրորդ ատիճան՝ բժշկական վարժարանի ուսուցչի օգնականներէն Տոքթ. Հիւսէյին Խալդի էֆէնտիի, ի վարձատրութիւն իւր բարւոք և եռանդուն պաշտօնավարութեան։

— —

Երրորդ կարգի Օսմանիյէ պատուանշան տրուեցաւ Բ. Դրան արարողական տրուեցաւ Բ. Դրան արարողական Մէհմէտ Ալի պէյի, ի վարձատրութիւն իւր եռանդուն պաշտօնավարութեան։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ մայրաքաղաքիս հելլենական դեսպանատան նախորդ երկրորդ քարտուղար Պ. Բոմանոյի, որ այժմ Յունաստանի Արտաքին գործոց Նախարարութեան մէջ պաշտօնի կոչուած է։

Զորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Յունաստանի Արտաքին գործոց Նախարարութեան դիւանապետ Պ. Տիմիթրի Տիրինիքիի։

Զորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Հասան փաշա պահականոցին ոստիկաններէն Հիւսնի պէյի, ի վարձատրութիւն այն եռանդուն ծառայութեանց, զորս կը մատուցանէ իւր պաշտօնի կիրառման մէջ ինչպէս նաեւ հրդեհներ մարելու առթիւ։

— —

Կրէտական ոսկի չքադրամ տրուեցաւ Բ. Դրան արարողական Ֆէրուխ էֆէնտիի։

Կրէտական արծաթի չքադրամ՝ եպարքոսական Մէճլիսի Զիեա պէյի, Բ. Դրան Ամէտի դիւանատան տնօրէնի երկրորդ օգնական Ճէմիլ պէյի, եպարքոսական թղթակցութեանց դիւանին տնօրէն Թէվֆիգ պէյի եւ հեռագրական դիւանին տնօրէն Պէչզատ պէյի։

— — —

ԽՐԴԱՅԻ ՇԵՐԻՖ

Վաղը, Բաժաղան 15, պիտի կատարուի Խրդայի Շերիֆի հանդէսը, սակայն ուրբաթ ըլլալով նախ միջօրէի աղօթքը պիտի կատարուի և մէկ երկու ժամ յետոյ տեղի պիտի ունենայ Խրդայի Շերիֆի հանդէսը։ Հետեւաբար կայս. հրամանաւ հրաւէր ուղղուած է բոլոր նախարարաց և ատենադանեաց նոյն օրը ժամ 7½ին ներկայ գտնուելու համար։

— —

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Բարձ. Սպարապետն և Մովսային գործոց Վսեմ. նախարարն երէկ յաջորդաբար կայս. պալատ գնացին և ստացան Վսեմ. Սուլթանի հրամանները։

— —

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Նախարարաց Խորհուրդն իւր երեկի նստին մէջ զբաղեցաւ նաեւ Զմիւռնիոյ քարափնոց խնդրոյն, սակայն վերջնական որոշման մը չյանգեցաւ։

—Նախարարաց Խորհուրդէն յետոյ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն ու Արտաքին գործոց Վսեմ. նախարարը պահ մը խորհրդակցեցան կարեւոր խնդրոյ վրայ։

—Ռուսիկանութեան նախարար Նաղըմ պէյ երէկ Բ. Դուռն երթալով, տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

— —

ՄՈՀՍԻՆ ԽԱՆ

Աւստրիական դեսպան Պառոն տը Բալիչէ նախընթաց օր պարսկական դեսպանատունն երթալով, ի Պոլիս, այցելութիւն տուաւ Միրզա Մոհսին խանին։

* * *

Թէհրանի ծանուցուեցաւ որ մայրաքաղաքիս պարսկական նախորդ դեսպան Միրզա Մոհսին խան անցեալները Վսեմ. Սուլթանին ներկայանալու պահուն իւր հրաժեշտի գրերը մատուցած է, սակայն Թէհրանէ կ'ըսէ որ Միրզա Մոհսին խանի հրաժեշտի գրերը Թէհրանէն ճամբայ հանուած են, սակայն տակաւին մայրաքաղաքս ժամանած չեն, հետեւաբար վերոյիշեալ լուրը ճիշդ չէ։

— —

ՊՈՇՏՕՆԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Թէֆիկ Վէֆիյէն քաղուած)

Թուրքիոյ և Բարթուկալի միջեւ կնքեալ և յետոյ չկիրառուած առեւտրական դաշնագրոյն վերանորոգման համար կազմեալ խառն յանձնաժողովը 1890 թիւոյատագիր մը ստորագրած էր, որուն համաձայն, մինչեւ որ այդ դաշնագիր վերանորոգուի, ամենէն աւելի նպաստաւոր պայմաններու արժանացող կառավարութեան նկատմամբ եղած գործողութիւնք ի գործ պիտի դրուին։ այս յայտագրոյ պայմանաժամն յետոյ երկարուած էր։ Նախարարաց Խորհրդոյ որոշմամբ, որ վաւերացած է կայս. Իրատէով, Զրիւսելի օսմանեան դեսպանին արտօնութիւն տրուած է փոխանակել այդ յայտագրոյ վաւերացեալ օրինակները։

—Ենկիւրիէն, Տիարպէքիրէն, Բարբերդէն, Տրապիզոնէն, Բաղէշէն և Ամասիայէն ապրիլ 7 և 8 թուականներով եկած հեռագիրք կը ծանուցանեն թէ այդ նահանգաց մէջ եւս, Հնորհիւ Վսեմ. Սուլթանին, կատարեալ ապահովութիւն ու անդորրութիւն կը տիրէ։

—Տրապիզոնի կուսակալութեան կողմէ ապրիլ 8 թուականաւ Ներքին գործոց Նախարարութեան ուղղեալ հեռագրոյ մը համաձայն, վրացի գաղթական Նուրի անուն աւազակ, որ հինգ-վեց տարիներէ ի վեր Զարշամպայի կողմը կ'ապատակէր, եղած հալածանքներու չդիմանալով, տեղական կառավարութեան անձնատուր եղած է։

Նոյնպէս, ըստ տեղեկագրութեան Լազիսթանի կառավարչին, երկու աւազակներ անձնատուր եղած են։ Ասոնք Տրապիզոնի շրջանաւին վրայ զէնք պարպող աւազակներէն էին եւ իրենց ընկերք ալ նախապէս ձերբակալուած էին։ Ասոնց ընկերներէն մին եւս ձերբակալուած է։

— —

ԱՐԻՖԻ ՓԱՇԱ

Պետական Խորհրդոյ նախագահ Բարձր. Արիֆի փաշա նախընթաց իրիկուն կայս. պալատ երթալով, Իֆթարն անդ ըրաւ եւ արժանացաւ Վսեմ. Սուլթանի մեծարանաց։

— —

ԱՀՄԷՏ ԷՅՈՒՊ ՓԱՇԱ

Վսեմ. Սուլթանն անցեալ իրիկուն Շաղը Թէքքէն դուրս եկած պահուն հրամայեց որ Ահմէտ Էյուպ փաշա ի թիմարն անդ ընէ։ Ահմէտ Էյուպ փաշան այս առթիւ արժանացաւ Վսեմ. Սուլթանի մեծարանաց։

— —

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՅՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ

Երուսաղէմէն Ֆէնէրի Պատրիարքարանին ուղղեալ հեռագրոյ մը համաձայն, Երուսաղէմայ Յունաց Ներքնտիր Պատրիարք Տ. Երասիմոս, զինքն առաքնորդող եկեղեցական պատգամաւորաց հետ յատուկ շրջանառով եօթնեակ ժամաներ և անտի հանդիսաւոր կերպիւ Երուսաղէմ դնացեր է։

— —

ՌՕԶԻԼՏ ՏԵԱՐԲ

Եւրոպիոյ լրագիրք ա՛ր և է տեղեկութիւն չեն պարունակեր Բարիզի Թօշիլտ տեարց ընկերներէն կամ եղբարներէն միոյն պատահած արկածին վրայ, որոյ մասին շրջած զրոյցն հաղորդեց արդէն հեռագիրը։ Զալաթիոյ եվմական շրջանակաց մէջ շրջած զրոյցներուն նայելով, կ'ըսէ Լ. Թէ-ոյէն, Ռոշիլտ եղբայրց մէն վեց միլիոն անգլիական ոսկի կորսնցուցեր է Արժանթինի Հանրապետութեան գործոց մէջ։

— —

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

Երկրագործական Դրամատան վարչական ժողովը երէկ ի նիստ գումարեցաւ Առեւտրական ու Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան պաշտօնատան մէջ ընդ նախագահութեամբ Պետական Խորհրդոյ օրէնսդիր ճիւղին անդամ Վսեմ. Նուրեան էֆէնտիի։ Ներկայ էին Վսեմ. Տեսրէ՝ Երկրագործական Դրամատան ընդհանուր տնօրէն Փորմէուլա Միքայել էֆէնտի, Հայուակալութեան Դիւանի անդամ Նուրի պէյ, Առեւտրական Ենթակին Նախագահ Արիստակէս Ազարեան էֆէնտի, Եէնիտունեա Տիմիթրաքի էֆէնտի, Երկրագործական Դրամատան դեր-տնօրէն Շեվքեթի պէյ, Երկրագործական տնօրէնի փոխանորդ դեր-գնդապետ Մէհմէտ Ալի պէյ և Երկրագործական կեդրոնական քննիչ Աղաթոն էֆէնտի։

Վարչական ժողովը խորհրդակցութիւններ կատարեց՝ Երկրագործաց դրամ փոխ տալուելու մասին դիւրութիւններ ընծայելու և վաշխառուներու ձեռքէն ազատելու համար։

— —

ԻՄԹԻԱԶԻ ՇԷԱԶԴՐԱՄ

Վսեմ. Սուլթանն Իմթիազ պատուանշանի ոսկի չքադրամը շնորհած է Թաղապետութեան Ա. շրջանակին տնօրէն և կայս. կանանոցին ծախուց տնօրէն Բաշիտ էֆէնտիի, ի վարձատրութիւն իւր հաստատամիտ ծառայութեանց։

— —

ՕՍՄ. ԾԻԱԽՈՏԻ ՐԼԺԻՆ

Ցայտնի է թէ կայս. Իրատէով կայս. պալատն մէջ յանձնաժողով մը կազմուած էր քննելու համար այն ծրագիրն, որով այլ և այլ առաջարկութիւնք եղած էին Բէժիի վարչութիւնն աւելի կանոնաւորելու և հաստատելու համար։ Վսեմ. Սուլթանը նոյնպէս հրամայած էր որ այդ յանձնաժողովոյ որոշմանց վրայ բանակցութիւնք կատարուին Եվմական նախարարութեան ու Բէժիի վարչութեան միջեւ և վերջնական արդիւնք մը ձեռք բերուելով, ապահովել և ընդլայնել եվմական գանձուն համար Բէժիէն յուսացուած օգուտները։

Արդ, այս անգամ կայսերական կրկին Իրատէի մը վրայ, Եվմական Նախարարութեան պաշտօնատան մէջ յանձնաժողով մը պիտի կազմուի, եվմական այս կարեւոր խնդրոյն վրայ խորհրդակցելու և վերջնական որոշում մը տալու համար։

— —

ՄԱՀՄԱՆՈՒՅԱԿ

Վերջին մարտ ամսոյ մէջ 1155 մահեր պատահած են ի Կ. Պոլիս, որոց 38ը ծաղկախտ։ Այդ 1155 մեռնողներէն 653ն իսլամ են (301 այր և 352 կին) 450ը քրիստոնեայ (267 այր եւ 183 կին) 52ը հրեայ (26 այր և 26 կին)։ 1890 տարւոյ միեւնոյն ամսոյն մէջ պատահած մահերու թիւն էր 1132։ որոց 4ը միայն ծաղկախտ, ուրեմն վերջին մարտ ամսոյ մեռելոց թիւը 23 աւելի էր բազդատմամբ նախորդին, այսինքն 100ին 2.03 աւելի։

— —

ՀՈՒՇ ԳԻՆԸ

Նախարարաց Խորհուրդը վաւերացուցած է Թաղապետութեան մէկ որոշումն, որուն համաձայն, սաղ գրելու գինը բարձրացած ըլլալով, հինգ փարայի յաւելում մը եղած է հացի գնոյն վրայ։ Ըստ որմէ հացագործներու հացը 55 փարայի և սիմիտներունն ալ 45 փարայի պիտի վաճառուի։

— —

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ստանալէն կը գրեն սա թղթէ թէ Բարաս գաւառակի Նախիմովական գաւառակի Ժամանակի գաւառապետին ամենամեայ Յովսէփի էֆէնտի գիւղաքաղաքին գրաստ ապրանքներ, որոնց ընկերներով, Յովսէփի էֆէնտիի վրայ յարձակեր են գաւառակի գիւղերու մէջ գտնուող գրաստներ և գաւառակի գիւղերու մէջ վերադարձեր յետոյ, վերան դարձուցած գրաստին մէջ այլ դրաքերը յանձնուածներով վերադարձեր են։

— —

Մաքսային վերատեսչութեան իրաւասութեան Պերիստասի էֆէնտի երէկ արձանագրած Զմիւռնիա տարեմուտը։

—Պերիստասի, Եսֆասի եւ Տրիպոլիսի 516 անձինք Ամերիկա գաղթելու համար վերջերս Մարսիլիա ժամաներ են։

—Աբսաֆոլաքի անուն մարդ մը կիրակի կախաղանուած մը թնդանոթը իրեն սանիներուն կը ներկայացնէր եւ երբոր մարդոց աչքերուն վրայեան ու փոփած էր։ Եղեռնագործ ատենին այս մարդն ի բազմակայութեան դատարանի երեք տարուան ազատութեան դատապարտուած էր։ Արդ, Աբսաֆոլաքի Պերիստասի մէջ ձերբակալուելով մարդասպանութեան դատուած է և յանապիկայ երկուշաբթի օր ատիսի դատաստի Եղեռնագործաց ատենին առջեւ։

—Ի Պէլիքիրէ Բէնդրիս Պաշլի մեր գաղութաւոր գարուկիր շէնքերն, որք արքունական կալուածոց կը պատկանին, ատիսի նորոգուին և առ այս 33.000 ոսկի ծախք հաստատուած է։ Այս դրամը կայս. սանձնական Գանձուն նախարարութեան կողմէ ատիսի հայթայթուի զարքերու տարեկան 250 ոսկով վերադարձելու։

—Կայս. հրամանաւ՝ նաւատորմիղի գնդապետ Բասիմ պէյ Հանեա ատիսի երթալ քննելու համար թէ տեղւոյն զինուորական ալիւրի գործարանն ինչ բանի հարմար ունի, որովհետեւ Հանեայէն այդ մասին խնդիրք մատուցուած էր։

—Կայս. Իրատէ մը հրամայած էր որ բոլոր օսմանեան դիւանատանց մէջ իմաններ գտնուին։ Արդ, վեց իմաններ որոշուած են, որոց պաշտօնը կայս. Իրատէով վաւերացած է և մեծաց իրենց պաշտօնատարներուն ատիսի ուղարկուին։

—Նորակիրճի վիճակաւոր Պ. Պէրգասադր Բէյզատ մայրաքաղաքս եկած է։

—Կեչէճեան Վսեմ. Սակոբ էֆէնտիի կրտսեր որդին՝ Պ. Զէնոբ կեչէճեան նախընթաց իրիկուն ուշ ժամանակ Բերբէրպէ-Բաղարի կողմը Քրամիքի մանչին անցած պահուն գող մը յարձակեցաւ վրան։ Երիտասարդը Թէեւ դիմադրեց գաւազանովն ինքզինքը պաշտպանել, բայց նոյն միջոցին ուրիշ մարդ մըն ալ երեւան ելաւ, դաշոյն ի ձեռին։ Երկու չարագործները Պ. Զէնոբ կեչէճեանի ժամացոյցն ու շղթան յափշտակեցին, ապահոց ուրիշ մնաս մը հասցուցեալ, վազեր դիմելով, խոյս տուին։

—Նախընթաց իրիկուն ի Բերա թատրոնաստեան պաշտօնատան առջեւ եղան սայլ մը թրամուէյի գիծին վրայ կեցած էր եւ անկարելի էր առաջ տանիլ, որովհետեւ սայլին մէջ ծանր բեռներ դրուած էին եւ գամիներ ըլլալով եղանները չէին կրնար քաշել։ Սայլապանը իւր ձեռքի փայտովը որոշ ծայրը երկաթի կար, խնդանատեղները մէկ քանի կողմէ միրուտրեց եւ սկսաւ արիւն հոսիլ, սակայն եղանները նորէն չկրցան առաջ երթալ։ Թրամուէյի կառքերն ետ տարուեցան ապասելու Թաղապետ Բրտոյան փաշա ու Թաղապետութեան Զ. շրջանակին տնօրէն Մանիսա պէյ, որք նոյն պահուն անկից կ'անցնէին, անմիջապէս սայլին գտնուած վայրը գնացին ու եղեր լուծէն հանել տալով թաղապետութեան ախոռը դրկեցին ու սայլապանն ալ ձերբակալել տուին։ Սայլը մեծ ջանքերով թրամուէյի գծին վրայէն մէկ կողմ առնուեցաւ եւ թրամուէյի կառքերն, որք կէս ժամ կեցած էին, իրենց ճամբան շարունակեցին։ Բրտոյան փաշա հրամայեց որ սայլապանն անմիջապէս Թաղապետութեան պաշտօնատունը դրկուի։

ՄԻՈՒ ԵՒ ՔՈՓԸԼՌՕ

Միու և Քոթբռօ տունը ձեռք լաւ գործաւորներու պէտք ունի։ 1-4

Տես չորրորդ երես ԲՐԷՆԹԱՆի մեծ վաճառատանց ծանուցումը։

ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԲՆԱԿԱՆ, ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

Գ. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԻ

Կը գտնուի ամէն հայ գրավաճառաց քով։ Գին 6 դահեկան։ 1142

ԱԶԴ

Ս. Փրկչի Ազգային Հիւանդանոցի հին շէնքին Լիւսէ՝ նուազարդի դրուած ըլլալով, գնել փափաքողք՝ ամեն օր ժամ 2էն մինչ 11 պարտին ներկայանալ ի գրասենեակ հոգաբարձութեան, կ. Պոլիս Մեծ Նոր-Խան մինչեւ արի թիւ 48, 49, 50, եւ տեղեկանալ պայմանաց։ (Մնչ. Հ.)

ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ

ԲԵՐԱՅԻ

Ներքեւեալ ֆրանսերէն գրեթէ երեկ գիշեր ներկայացուցեալ Զէրէնն ի Թատրոնիս մեծաւ յաջողութեամբ։ Այս երեկոյ Դրոշ ներկայացուցեալ Զէրէնն ի Թիւրք։

Օսմանեան գրական ասորիներ ներքեւեալներուն տեղ մը գանելի կայ, թատերական և լրագրական ներկայացուցեալներ ստանալու։ ասոնց ստացողներն ալ կ'ուզուին ներկայանալ եւ տեղի գրագրատան ներկայացնել։ Կանոնաւոր գրագրատներն ալ ինչպէս նաեւ հրդեհներ մարելու առթիւ։

Կրէտական ոսկի չքադրամ տրուեցաւ Բ. Դրան արարողական Ֆէրուխ էֆէնտիի։

Կրէտական արծաթի չքադրամ՝ եպարքոսական Մէճլիսի Զիեա պէյի, Բ. Դրան Ամէտի դիւանատան տնօրէնի երկրորդ օգնական Ճէմիլ պէյի, եպարքոսական թղթակցութեանց դիւանին տնօրէն Թէվֆիգ պէյի եւ հեռագրական դիւանին տնօրէն Պէչզատ պէյի։

— — —

ԽՐԴԱՅԻ ՇԵՐԻՖ

Վաղը, Բաժաղան 15, պիտի կատարուի Խրդայի Շերիֆի հանդէսը, սակայն ուրբաթ ըլլալով նախ միջօրէի աղօթքը պիտի կատարուի և մէկ երկու ժամ յետոյ տեղի պիտի ունենայ Խրդայի Շերիֆի հանդէսը։ Հետեւաբար կայս. հրամանաւ հրաւէր ուղղուած է բոլոր նախարարաց և ատենադանեաց նոյն օրը ժամ 7½ին ներկայ գտնուելու համար։

— —

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Բարձր. Սպարապետն և Մովսային գործոց Վսեմ. նախարարն երէկ յաջորդաբար կայս. պալատ գնացին և ստացան Վսեմ. Սուլթանի հրամանները։

— —

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Նախարարաց Խորհուրդն իւր երեկի նստին մէջ զբաղեցաւ նաեւ Զմիւռնիոյ քարափնոց խնդրոյն, սակայն վերջնական որոշման մը չյանգեցաւ։

—Նախարարաց Խորհուրդէն յետոյ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն ու Արտաքին գործոց Վսեմ. նախարարը պահ մը խորհրդակցեցան կարեւոր խնդրոյ վրայ։

—Ռուսիկանութեան նախարար Նաղըմ պէյ երէկ Բ. Դուռն երթալով, տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

— —

ՄՈՀՍԻՆ ԽԱՆ

Աւստրիական դեսպան Պառոն տը Բալիչէ նախընթաց օր պարսկական դեսպանատունն երթալով, ի Պոլիս, այցելութիւն տուաւ Միրզա Մոհսին խանին։

* * *

Թէհրանի ծանուցուեցաւ որ մայրաքաղաքիս պարսկական նախորդ դեսպան Միրզա Մոհսին խան անցեալները Վսեմ. Սուլթանին ներկայանալու պահուն իւր հրաժեշտի գրերը մատուցած է, սակայն Թէհրանէ կ'ըսէ որ Միրզա Մոհսին խանի հրաժեշտի գրերը Թէհրանէն ճամբայ հանուած են, սակայն տակաւին մայրաքաղաքս ժամանած չեն, հետեւաբար վերոյիշեալ լուրը ճիշդ չէ։

— —

ՊՈՇՏՕՆԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Թէֆիկ Վէֆիյէն քաղուած)

Թուրքիոյ և Բարթուկալի միջեւ կնքեալ և յետոյ չկիրառուած առեւտրական դաշնագրոյն վերանորոգման համար կազմեալ խառն յանձնաժողովը 1890 թիւոյատագիր մը ստորագրած էր, որուն համաձայն, մինչեւ որ այդ դաշնագիր վերանորոգուի, ամենէն աւելի նպաստաւոր պայմաններու արժանացող կառավարութեան նկատմամբ եղած գործողութիւնք ի գործ պիտի դրուին։ այս յայտագրոյ պայմանաժամն յետոյ երկարուած էր։ Նախարարաց Խորհրդոյ որոշմամբ, որ վաւերացած է կայս. Իրատէով, Զրիւսելի օսմանեան դեսպանին արտօնութիւն տրուած է փոխանակել այդ յայտագրոյ վաւերացեալ օրինակները։

—Ենկիւրիէն, Տիարպէքիրէն, Բարբերդէն, Տրապիզոնէն, Բաղէշէն և Ամասիայէն ապրիլ 7 և 8 թուականներով եկած հեռագիրք կը ծանուցանեն թէ այդ նահանգաց մէջ եւս, Հնորհիւ Վսեմ. Սուլթանին, կատարեալ ապահովութիւն ու անդորրութիւն կը տիրէ։

—Տրապիզոնի կուսակալութեան կողմէ ապրիլ 8 թուականաւ Ներքին գործոց Նախարարութեան ուղղեալ հեռագրոյ մը համաձայն, վրացի գաղթական Նուրի անուն աւազակ, որ հինգ-վեց տարիներէ ի վեր Զարշամպայի կողմը կ'ապատակէր, եղած հալածանքներու չդիմանալով, տեղական կառավարութեան անձնատուր եղած է։

Նոյնպէս, ըստ տեղեկագրութեան Լազիսթանի կառավարչին, երկու աւազակներ անձնատուր եղած են։ Ասոնք Տրապիզոնի շրջանաւին վրայ զէնք պարպող աւազակներէն էին եւ իրենց ընկերք ալ նախապէս ձերբակալուած էին։ Ասոնց ընկերներէն մին եւս ձերբակալուած է։

— —

ԱՐԻՖԻ ՓԱՇԱ

Պետական Խորհրդոյ նախագահ Բարձր. Արիֆի փաշա նախընթաց իրիկուն կայս. պալատ երթալով, Իֆթարն անդ ըրաւ եւ արժանացաւ Վսեմ. Սուլթանի մեծարանաց։

— —

ԱՀՄԷՏ ԷՅՈՒՊ ՓԱՇԱ

Վսեմ. Սուլթանն անցեալ իրիկուն Շաղը Թէքքէն դուրս եկած պահուն հրամայեց որ Ահմէտ Էյուպ փաշա ի թիմարն անդ ընէ։ Ահմէտ Էյուպ փաշան այս առթիւ արժանացաւ Վսեմ. Սուլթանի մեծարանաց։

— —

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՅՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ

Երուսաղէմէն Ֆէնէրի Պատրիարքարանին ուղղեալ հեռագրոյ մը համաձայն, Երուսաղէմայ Յունաց Ներքնտիր Պատրիարք Տ. Երասիմոս, զինքն առաքնորդող եկեղեցական պատգամաւորաց հետ յատուկ շրջանառով եօթնեակ ժամաներ և անտի հանդիսաւոր կերպիւ Երուսաղէմ դնացեր է։

— —

ՌՕԶԻԼՏ ՏԵԱՐԲ

Եւրոպիոյ լրագիրք ա՛ր և է տեղեկութիւն չեն պարունակեր Բարիզի Թօշիլտ տեարց ընկերներէն կամ եղբարներէն միոյն պատահած արկածին վրայ, որոյ մասին շրջած զրոյցն հաղորդեց արդէն հեռագիրը։ Զալաթիոյ եվմական շրջանակաց մէջ շրջած զրոյցներուն նայելով, կ'ըսէ Լ. Թէ-ոյէն, Ռոշիլտ եղբայրց մէն վեց միլիոն անգլիական ոսկի կորսնցուցեր է Արժանթինի Հանրապետութեան գործոց մէջ։

— —

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

Երկրագործական Դրամատան վարչական ժողովը երէկ ի նիստ գումարեցաւ Առեւտրական ու Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան պաշտօնատան մէջ ընդ նախագահութեամբ Պետական Խորհրդոյ օրէնսդիր ճիւղին անդամ Վսեմ. Նուրեան էֆէնտիի։ Ներկայ էին Վսեմ. Տեսրէ՝ Երկրագործական Դրամատան ընդհանուր տնօրէն Փորմէուլա Միքայել էֆէնտի, Հայուակալութեան Դիւանի անդամ Նուրի պէյ, Առեւտրական Ենթակին Նախագահ Արիստակէս Ազարեան էֆէնտի, Եէնիտունեա Տիմիթրաքի էֆէնտի, Երկրագործական Դրամատան դեր-տնօրէն Շեվքեթի պէյ, Երկրագործական տնօրէնի փոխանորդ դեր-գնդապետ Մէհմէտ Ալի պէյ և Երկրագործական կեդրոնական քննիչ Աղաթոն էֆէնտի։

Վարչական ժողովը խորհրդակցութիւններ կատարեց՝ Երկրագործաց դրամ փոխ տալուելու մասին դիւրութիւններ ընծայելու և վաշխառուներու ձեռքէն ազատելու համար։

— —

ԻՄԹԻԱԶԻ ՇԷԱԶԴՐԱՄ

Վսեմ. Սուլթանն Իմթիազ պատուանշանի ոսկի չքադրամը շնորհած է Թաղապետութեան Ա. շրջանակին տնօրէն և կայս. կանանոցին ծախուց տնօրէն Բաշիտ էֆէնտիի, ի վարձատրութիւն իւր հաստատամիտ ծառայութեանց։

— —

ՕՍՄ. ԾԻԱԽՈՏԻ ՐԼԺԻՆ

Ցայտնի է թէ կայս. Իրատէով կայս. պալատն մէջ յանձնաժողով մը կազմուած էր քննելու համար այն ծրագիրն, որով այլ և այլ առաջարկութիւնք եղած էին Բէժիի վարչութիւնն աւելի կանոնաւորելու և հաստատելու համար։ Վսեմ. Սուլթանը նոյնպէս հրամայած էր որ այդ յանձնաժողովոյ որոշմանց վրայ բանակցութիւնք կատարուին Եվմական նախարարութեան ու Բէժիի վարչութեան միջեւ և վերջնական արդիւնք մը ձեռք բերուելով, ապահովել և ընդլայնել եվմական գանձուն համար Բէժիէն յուսացուած օգուտները։

Արդ, այս անգամ կայսերական կրկին Իրատէի մը վրայ, Եվմական Նախարարութեան պաշտօնատան մէջ յանձնաժողով մը պիտի կազմուի, եվմական այս կարեւոր խնդրոյն վրայ խորհրդակցելու և վերջնական որոշում մը տալու համար։

— —

ՄԱՀՄԱՆՈՒՅԱԿ

Վերջին մարտ ամսոյ մէջ 1155 մահեր պատահած են ի Կ. Պոլիս, որոց 38ը ծաղկախտ։ Այդ 1155 մեռնողներէն 653ն իսլամ են (301 այր և 352 կին) 450ը քրիստոնեայ (267 այր եւ 183 կին) 52ը հրեայ (26 այր և 26 կին)։ 1890 տարւոյ միեւնոյն ամսոյն մէջ պատահած մահերու թիւն էր 1132։ որոց 4ը միայն ծաղկախտ, ուրեմն վերջին մարտ ամսոյ մեռելոց թիւը 23 աւելի էր բազդատմամբ նախորդին, այսինքն 100ին 2.03 աւելի։

— —

ՀՈՒՇ ԳԻՆԸ

Նախարարաց Խորհուրդը վաւերացուցած է Թաղապետութեան մէկ որոշումն, որուն համաձայն, սաղ գրելու գինը բարձրացած ըլլալով, հինգ փարայի յաւելում մը եղած է հացի գնոյն վրայ։ Ըստ որմէ հացագործներու հացը 55 փարայի և սիմիտներունն ալ 45 փարայի պիտի վաճառուի։

— —

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ստանալէն կը գրեն սա թղթէ թէ Բարաս գաւառակի Նախիմովական գաւառապետին ամենամեայ Յովսէփի էֆէնտի գիւղաքաղաքին գրաստ ապրանքներ, որոնց ընկերներով, Յովսէփի էֆէնտիի վրայ յարձակեր են գաւառակի գիւղերու մէջ գտնուող գրաստներ և գաւառակի գիւղերու մէջ վերադարձեր յետոյ, վերան դարձուցած գրաստին մէջ այլ դրաքերը յանձնուածներով վերադարձեր են։

— —

Մաքսային վերատեսչութեան իրաւասութեան Պերիստասի էֆէնտի երէկ արձանագրած Զմիւռնիա տարեմուտը։

—Պերիստասի, Եսֆասի եւ Տրիպոլիսի 516 անձինք Ամերիկա գաղթելու համար վերջերս Մարսիլիա ժամաներ են։

—Աբսաֆոլաքի անուն մարդ մը կիրակի կախաղանուած մը թնդանոթը իրեն սանիներուն կը ներկայացնէր եւ երբոր մարդոց աչքերուն վրայեան ու փոփած էր։ Եղեռնագործ ատենին այս մարդն ի բազմակայութեան

Անքաջալեր քերթողիս, տարօրինակ է տաղանդ.
Կը գրէ չտալ ինչ որ զգայ՝ հոգւոյն խայծերն ու կայծակ,
Նա յ՚երկինս է դրած իրօք իւր քերթողի խանդն աղանդ,
Զ՚ուզէ փակուիլ կաշկանդուիլ, ահա՛ թէ ինչո՞ւ գրէ արձակ։
Զի ձանձրացած է անշուշտ, հաշուէց չափից անհամար.
Մէկ էլ ելլել իւր զգացմունք՝ իղձերն ի չափ և ի յա՞նդ
Դընել գրչով շարայար. Թողնո՞ւլ երկնից դկամա՞ր,
Մինչդեռ այնտեղ միշտ գտնէ խրախոյս սուրբ հոգ՚ և սփոփանք։
Երեկոներն Հիսարի, նկարչավայել ի բարձանց,
Մերթ լուսնախայտ ջուրց ի ծոց, և կամ յ՚ատեղս սաւառնի
Տարածութեան մէջ անհուն, իւր ոսկեհիւս սփռէ ցանց,
Վսեմ իմաստներ մէջ որսայ, մեծ գրագէտն ապառնի։
Այլ երազացնոր քոյ ճակտին, խորհուրդ ներն ու գաղափար.
Գընահատողք են սակաւ. այլ թշնամիք գեղեցկին
Նոքա միայն արտաքուստ ունին մարդու կաղապար.
Անասնաբար որոնեն, հեշտութիւնք, շահ խաղ և կին։
Մինչեւ որ նրանք չուզղուին. կամ Գաբրիէլի սուրբ խնամօք,
Լըռիկ մինչի՝ անժառանգ, չի պակասին մէջերնուս
Արհեստագէտն ու պըէտ, դեռ շատ տանջուին բիւր ամօք.
Ինչպէս որ դու խոկմանց մէջ, կը տառապիս եւ ջեռնուս։
Գնալուց յետոյ, թէ կրկին Պոլիս ուզեմ գալ նորէն,
Հէ՚նց իսկ յա՛յնժամ ի հեռուստ. ուժո՛վ գոչէ «յո՛ւշ Ադամ
Մինթէ մոռցա՞ր երկամեայ չարչարանքներդ անօրէն.»
Թէ դերասանն ու քերթող, նրկատուին աստ պէշ ոգամ
Բայց դու այստեղ կաշկանդուած, ընտանեկան կապերով
Ապրէ ուրա՛խ, վառ մրտօք բարձացիր միշտ ընդ յայերս,
Բեզ իրական լոկ ոճով, յայտնէ խանդիդ հուր կորով,
Արձակաբա՛ն լեր քերթող, զի շատ չունինք մենք Հայերս։
Եղբայրական խրատիս՝ գիտե՛մ ներես. զի շատ մարդ՝
Բեզ նման չէ վարժ աննեցուկ, հոգւով յ՚երկինս միշտ թռուիլ
Գրչովդ չինէ նախ սանդուխ նոցա համար որ հանդարտ,
Պիտի փութան ճշմարտին՝ և գեղեցկին հետ վարիլ։

Այսու վերջ տամ իմ գրութեան, ասեմ բարեա՛ւ մընաս դո՛ւ
Որոյ յարգեմ սիրան ազնիւ, մըտերմութեան իբր ասպար.
Համակրութիւնն ու քոյ սէր, գիտցի՛ր հոգւո՛յս են ազդու.
Որք ստիպեն մի՛շտ յիշել, ազնիւ քեր թողն իմ Գասպար։

Գ. Հ. ԱԴԱՄԵԱՆ

22 մարտ 1891
Ի Նիշան թաշ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՏ ԱՂՋԻԿՆԵՐ

Հայ աղջկանց կեանքը քննադատող յօդուածն, Աբեւելքի մէջ, Կալէոպոս ըստորագրութեամբ, բաւական աղմուկ յարուց չորս կողմ։ Յօդուածագիրը կը քննադատէր դպրոցէ տուն դարձող օրիորդներն՝ որք թատրի ու գրիչ մէկ կողմ կը նետեն, «ալեռ» ալեռ կը թռչին, կը տաժեն խորի՛ն արհամարհանք տնարարութեան վրայ և կը կարդան միայն կարդ մը վէպեր, որք բարուց ապականութեան հետ՝ կը պատրաստեն romantiques կեանքեր, extaltées միտքեր։

Այս գիտողութեանց դէմ ամէն կողմէ տրտունջներ լսելի եղան, ամէն դանդատնե՛ր, որոց հրապարակային ու բարձրագոչն եղաւ Մոփէ՚ի յօդուածն Աբեւելքի մէջ։

Սա՛, զայրացած, արդար կամ անիրաւ, կ՚առարկէ թէ հայ աղջկունք առ հասարակ կը սիրեն տնարարութիւնը, կը սիրեն գիրք ու գրիչ, կը սիրեն լուրջ աշխատութիւններ։

Մոփէ՚ հարկաւոր չի դատեր քընադատել մեր առաջադիմող օրիորդներէ կեանքը. զի ոչինչ կը գտնէ յոռի ի նոսա, և կը կարծէ թէ հայ աղջկանց կեանքի բարւոքման հիմունք հաստատ դեռնի վրայ դրուած են։

Ճի՞դ է այս. հայ աղջկունք առ հասարակ աշխատասէ՞ր են... դպրոցը թողնելէ յետոյ կ՚զբաղի՞ն լուրջ աշխատութեամբ։—Դժբաղդաբար, շատ տարբեր է մեր դպրոցաւարտների կեանքը. եթէ ո՛չ կամաւ, անդիտութեամբ կը սխալի Մոփէ՚։

Ցիրաւի, թէեւ ուսում և գիտութիւն չափով մը մտել են ի մեզ, ասելն դէմ խորին արհամարհանքի հետ։ Աղջիկ մը դպրոցին մէջ, առ առաւելն, ուսած է քանի մը բառ թոթոփել օտար լեզուներէ, գիտութիւններէ մէկ քանի հարեւանցի գաղափարներ ստացած,—յետոյ գոյս մոռնալու պայմանաւ—, որոշեալ ժամանակ մը կը թողու վարժարանը խոշո՛ր վկայականով մը և ծափահարութեանց մէջ տեղ, և կը դառնայ տուն, կարծելով թէ, իր շրջանի հետ, աւարտած է ամէն ուսանելի բան։ Դպրոցէ յետոյ, ալ մէկ կո՛դմ թուղթն ու գրիչ. ո՛չ, ազատ չունչ մը կ՚առնու, թօթափելով իր ուսերէն բեռն, որ ա՛ինքան կը ծանրանար իր վրայ. տե՛ս, ո՞րքան ուրախ է. այլ եւս չունի ուրիշ զբաղում՝, բայց միայն ջանալ հրապուրիչ երեւիլ։ Կ՚աշխատի շնորհալի ձեւ մը տալ իր հասակին. երանգներու մէջ ճաշակաւորն ընտրել, դաշնակին վրայ նուագներ թրթռացնել, սպիտակ և քնքուշ մատամբք, կարդալ թերթեւադոյն վէպեր՝ իր անգործութեան ժամերուն ձանձրոյթը փարատելու. իսկ, մեծացեալ ժամանակն էլ անցընել սին ուսոտի կամ՝ ինչպէս կ՚ըսեն «տարտակ» խօսակցութեամբք իր համատի ընկերուհեաց հետ, ժողովի, արդուզարդի, պարահանդէսի և կամ այս կարգի նիւթոց վրայ։ Ահա ասոնք են հայ աղջկանց մեծադոյն մասին զբաղմունք։

Էլ մեայք բարով լուրջ աշխատութիւն, որ իր միտքը պիտի սնուցաներ։ Մեայք բարով խոհանոց և տնարարութիւն, որք ընտանեկան կեանքի մշտնջենաւորութիւնն են։ Մեայք բարով լուրջ գրքեր որք իրեն առաջնորդութիւն կրնային ընել փորձ բարեկամներու պէս կեանքի ճամբուն մէջ։

Ահա, այսպէս են մեր դպրոցներէ նորելուկ օրիորդներ։

Է՛հ, անշուշտ, Կալէոպոսի ըսածին պէս ես էլ, չեմ տարակուսիր թէ մէկ երկու աստղեր կան հայ աղջկանց մէջ, զգօն, աշխատասէր աղջիկներ, կերթ ու լուրջ աղջիկներ, որք պատիւ կը բերեն մեզ։ և սակայն դիպուածի արդիւնք պէտք է նկատել ասոնք կամ մոլորակներ. անոնց թիւը կը մեայ նոյնը. զատ մաս մը կը կազմեն, պըզտիկ կարգ մը։ Այդ թիւն ի բաց առնելով, աներկիւղ կարելի է դիտել որ հայ աղջկանց կեանքի մէջ իրական եւ տնական կեանքի մէջ, կրծող որդեր են՝

Ա. Վիպական ընթերցում.

Բ. Տնարարութեան վրայ խորի՛ն արհամարհանք.

Գ. Արդուզարդի անհուն տենչը.

Կ՚ուզեմ խիստ լաւ կը քննադատէր առաջին երկու թերութիւնները. բայց չ՚գիտեմ ինչո՞ւ բոլորովին զանց կ՚առնէր երրորդը։ Թերութիւն մը չէ՞ պէրանքի անզուսպ տենչը, որ իբրեւ ուտիճ, չքաւոր տնակէն մինչեւ անկարօտ տունը աղջկանց սիրտը կը ծամծմէ։ Ինչո՞ւ մեզ օրինակելի պարզութիւն չունենային։ Ինչո՞ւ, միայն հետեւողներ հանդիսանային։ Թռչող սիրուն փետուրի մը՝ հոգի և սիրտ միապէս կուտանք։

Թո՛ղ նշաւակուին թերութիւնք. կծու գրուածոց հանդուրժենք. արժատացեալ չարիք դժուելով, չոյելով չեն քանդուիր։ Հարկ է զարնել, տապալով զարնել, ուժգին սարսել։ Անկեղծ գրուած մը կ՚ունենայ միշտ իր օգտակար ազդեցութիւնը։ Անցեալ օր, օրիորդ մը՝ որ «ալեռնները չատ աւելի յարգած էր տնարարութենէն, կը խոստովանէր թէ Կալիպսոյի յօդուածը կարդալէ ի վեր, աւելը ձեռք է առել. ահաւասիկ ապացոյց մը։ Ուսոյ սիրով լեռնքննադատութեանց, յարգելով միշտ բացառութիւնը։

ՆՈՒԱՐԴ

Սկիւտար

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ ՏԻԿՆԱՆՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՅՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԸ

Կը փութամ համառօտ գաղափար մը տալ արդի հայ հասարակութեան, ի նպաստ Դպրոցասէր Տիկնանց վարժարանի կազմակերպեալ ցուցահանդէսին (Bazar) առաթիւ, որ տեղի ունեցաւ այս կիւրակէ համանուն վարժարանին մէջ, դործոն մասնախմբի մը և մեղուաջան անդամուհեաց հրամանատարութեան ներքեւ։ Խուռն բազմութիւն մը կը ընուր արդէն վարժարանի սրահն և հետզհետէ կը հասնէին չորս թաղերու հայ ընտանիքներ։ Մեծ ոգեւորութիւն կը տիրէր սրահին մէջ՝ ուր երկաեռ բազմութիւնը կուգար քաջալերել հաւուհեաց կրթական յառաջդիմութիւնն։ և որովհետեւ ցուցահանդէս մ՚էր կամ լաւ եւս տեսակ մը բարենպատակ վիճակահանութիւն, հանդիսականք՝ իրենց քաջալերութիւնը դործքով յայտնելու համար դընումներ կ՚ընէին և անդադար բաղխաղութիւնք (tombola) կը կատարէին։ Ամէն ինչ արեւելեան ճաշակաւ կարդադրուած էր սրահին մէջ որ ճակատը կը զարդարէր Օսմանեան վառապած թուղթան. անդ ի տես դըրուած են հայ օրիորդին ճարտար մատանց ասեղնադործութեան (broderie) արդիւնքը, կը տեսնուին դեղակերտ ճաշակալի ընտիր դորդեր (carreau) և ժանեակներ (dentelle). բայց ամենէն աւելի դորդն էր նկարապաճոյճ. հանդիսականաց հիացման առարկան որ վրայ բանուածէր հրաչագեղ եղեւիկ մը։ Զայդ զոյդ կը դիմեն դէպ ի Բոսֆոր ուր ամենոքեան կը փորձէ իւր բաղդն, յօժարակամ ընծայելով նուէրներ սոյն կրթական հաստատութեան։ Թերեւս ամէն հայ ինձ պէս հաճոյք պիտի ըզդայ այցելելով այդ կրթական տաճարը, ուր կը դաստիարակուին հայուհիք, ապագայ մայրեր և դաստիարակուհիներ։ Դեռ երկու կիւրակէ բաց պիտի մնայ հասարակութեան առջեւ այդ ցուցահանդէս։ Երկար խորհրդածութեան հարկ չկայ այս հաստատութեան վրայ, որ տասն իր կու տարէէ ի վեր անդադար կ՚աշխատի հայ իդեական սեռին մտաւոր և բարոյական զարդացման։ և այդչափ ժամանակամիջոցի մէջ ամենամեծ պակաս մը լեցուցած է և կը լեցնէ։ և այսօր մեր դեռատի հայուհիք, շնորհիւ այսպիսի ընկերութեանց, յառաջացած են դիտական բարոյական և դրական ճիւղերու մէջ։

Արդարեւ մեծ փա՛ռք է ազդին և հիմնադիր անդամուհեաց՝ որք երբեք չեն զլանար իւրեանց թանկագին աշխատութիւնը։ և սոցա արձագանքն ապագայ պատմութեան մէջ նշանաւոր էջեր պիտի դրաւեն անշուշտ։ ուստի արժանի են ամէն հայու ջերմ շնորհակալեաց և քաջալերութեան այն բարեաւ տիկնայք որք այդ նուիրական գործին կը մասնակցին։ Յակոբ Մելիքեան և Միհրան Յովհաննէսեան էֆէնտիներն եւս այդ ցուցահանդէսին ճոխութեան համար ամէն ջանք ի գործ դրած են։

ՕԼԿԱ

Ա Զ Դ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ ԸՆԿ.

Արեւելեան երկաթուղեաց ընկերութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել հասարակութեան թէ յառաջիկայ մայիս 1էն (Ն. Տ.) սկսեալ ի կիր պիտի առնուին սովորական և ճեպընթաց կառախումբերով մասնաւոր և ամբողջ վագոններով ապրանաց փոխադրութեան համար ուղղակի սակագիններն, ընդ մէջ կայարանաց Կ. Պոլսոյ, Ադրիանուպոլսոյ, Տէտէ Աղաճի, Թրնովա-Սէմէնլի, Փիլիպէի, Թաթար-Պազարճքի, Եէնի-Զաղարայի, Եամպոլի, Սելանիկի, Վէնիձիանէ-Կրատոքոյի, Սկիւպի և Բուսմանովայի մէկ կողմէն և միւս կողմէն՝ Պուլկարիոյ, Սերպիոյ, Հունգարիոյ, Բալօ Օտէրպէրկի, (Աւստրիական և Հունգարական գծեր), Կիրոր-Սոտիրոն-Իպէն-Ֆուրդի (Աւստրեւելեան հանրապետական ընկերութիւն պետական երկաթուղեաց) Աւստրիոյ Հիւսիսային-Արեւմտեան և Գերմանիոյ հիւսիս հարաւային միացեալ գծերու, Աւստրիոյ պետական երկաթուղեաց և մասնաւոր ընկերութեան հարաւային կայարանաց։

Այս սակագնոց ցուցակներ կը պարունակեն կանոնաւոր սակեր յատկացեալ սովորական և ճեպընթաց առաքումներուն, ինչպէս նաեւ զեղչեալ սակեր՝ գործածելի զանազան ներածեալ արտածեալ ապրանաց համար և որոց կը պատկանին հետեւեալ բացառիկ սակագինները։

Բացառիկ սակագիններ

Թիւ 1. Կենդանի անասնոց համար։
» 2. 5000 և 10,000 քիլոկրամնոց վակոններով՝ զանազան տեսակ ապրանաց առաքումներու համար։
» 3. 10,000 քիլոկրամնոց վակոններով գարեջրոյ տակառներու և ետ դարձող պարապ տակառներու համար։
» 4. 10,000 քիլոկրամնոց գինւոյ, օղիի, քացախի և ալքոլի տակառներու կամ ընդունարան-վակոններու համար։
» 5. 5000 և 10,000 քիլոկրամնոց հանքային ջուր բեռցած վակոններու համար։
» 6. Շաքար բեռցած 5,000 և 10,000 քիլոկրամնոց վակոններու համար։
» 7. 5000 և 10,000 քիլոկրամնոց վակոններով՝ գործուած երկաթի և պողպատի, երկաթեայ և պողպատեայ նիւթեղինաց և երկրագործական մեքենայից առաքումներու համար։
» 8. 5000 և 10,000 քիլոկրամնոց վակոններով՝ ֆոսֆորի և թուղթի առաքմանց համար։
» 9. 10,000 քիլոկրամնոց վակոններով ապակեղինաց առաքումներու համար։
» 10. 10,000 քիլոկրամնոց վակոններով՝ կաւեղէն անօթներու, յախճապակիներու, վառարանի քարերու առաքմանց համար։
» 11. 10,000 քիլոկրամնոց վակոններով՝ կրաղիւսի, ջրաքաշական կրի, աղիւսի, սալաքարի, կըրաղիւսեայ կղմինտրի, խճաղաղսի, և խճաղաղսեայ սալաքարի և կղմինտրի առաքումներու համար։
» 12. 10,000 քիլոկրամնոց վակոններով չոր եւ ծեծած սալորներու առաքմանց համար։
» 13. 5000 և 10,000 քիլոկրամնոց վակոններով՝ կահ կարասեաց, կահ կարասեաց չրջանակներու, կոր փայտէ կարասիներու, յըզկուած եւ կոր փայտէ կարասիներու առաքմանց համար։
» 14. 10,000 քիլոկրամնոց վակոններով՝ ծովային եւ ցամաքային աղի առաքմանց համար։
» 15. 5000 եւ 10,000 քիլոկրամնոց վակոններով՝ չկոտրատուած ծխախոտի տերեւի, խոշոր կտրըրուած ծխախոտի, ծխախոտի ցողերու և այլ առաքմանց համար,
» 16. 10,000 քիլոկրամնոց վակոններով՝ հասարակ չուաններու համար։
» 17. 10,000 քիլոկրամնոց վակոններով՝ արմտեաց եւ բանջարեղենաց առաքումներու համար։
» 18. 10,000 քիլոկրամնոց վակոններով՝ ալիւրի եւ աղօրեաց արտադրութիւններու առաքմանց համար։
» 19. 10,000 քիլոկրամնոց վակոններով՝ շինութեան փայտի, ատաղձի, ծառի կոճղերու (բացի կաղնիի կոճղերէ) տակառի շերտերու և վառելափայտերու առաքմանց համար։

Վերոյիշեալ կայարանաց միջեւ ապրանաց ուղղակի փոխադրութիւնը պիտի կատարուի ըստ տրամադրութեանց շահագործման կանոնագրի և ըստ ընդհանուր և մասնաւոր տրամադրութեանց փոխադրութեան կանոնաց, ինչպէս նաեւ ըստ դասաւորման ապրանաց, ուղղակի փոխադրութեան յատուկ։ Վերոյիշեալ բացառիկ սակագնոց համաձայն կատարելի առաքումներն ենթակայ են նաեւ այս սակագնոց մասնաւոր պայմանաց։

Շահագործման կանոնագիրը, փոխադրութեան պայմանք, և ուղղակի փոխադրութեանց վերաբերեալ սակացուցակները կը վաճառուին՝ Կ. Պոլսոյ, Ադրիանուպոլսոյ, Փիլիպէի, Տէտէաղաճի և Սելանիկի կայարանաց ապրանաց դրասենեակներն՝ հետեւեալ գներով.

Ա. Շահագործման կանոնագիր ի գին 0·90 սանդիմի կամ 4 ղրուշ։

Բ. Փոխադրութեան ընդհանուր և մասնաւոր տրամադրութիւնք, որ կը պարունակեն նաեւ ապրանաց դասաւորումը (Բ. տետրակ) հանդերձ ուղղակի փոխադրութիւն կատարող երկաթուղեաց քարտէսով 5·40 Փր. կամ 24 ղրշ. և առանց այդ քարտէսին՝ 2·50 Փր. կամ 11 ղրուշ։

Գ. Աւստրիոյ կայարաններու միջեւ փոխադրութեան յատուկ գործադրելի ուղղակի սակագնոց ցուցակներ (տետրակ Գ.) 2·10 Փր. կամ 9·25 ղրշ.

Դ. Հունգարիոյ կայարաններու միջեւ փոխադրութեան յատուկ գործադրելի ուղղակի սակագնոց ցուցակներ (տետր. Դ.) 2·30 Փր. կամ 10·25 ղրշ։

Ե. Սերպիոյ և Պուլկարիոյ կայարանաց միջեւ փոխադրութեանց յատուկ գործադրելի ուղղակի սակագնոց ցուցակներ (տետր. Ե.) 4 Փր, կամ 17.75 ղրշ։

Գարեջրոյ և պարապ ետ դարձող տակառներու համար առաջամեայ բացառիկ սակագին, որ 1890 օգոստոս 1էն ի վեր ի կիր կ՚առնուի, ինչպէս նաեւ թիւ 1 և 18 բացառիկ սակագիններն, որք Սերպիոյ հետ փոխադրութեան համար 1889 յունիս 1էն ի վեր ի կիր կ՚առնուին Սելանիկ-Զիմպէյէ գծին վրայ, յառաջիկայ մայիս 1էն սկսեալ չնշուած են։

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք դիմեն վերոյիշեալ կայարաններն և Կ. Պոլսոյ անօրէնութեան առեւտրական ճիւղին սենեակն։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ
Աբ. Երէմեանցի
Կ. Պոլիս, 17 ապրիլ 1891

Ա Զ Դ

Տքթ. Շմետէկ, մանկաբարձ և մանգէտ կանանց և աղջոց հիւանդութիւններու, իւր ընակութիւնը հաստատած է մայրաքաղաքս ուր բացած է խորհրդակցութեանց սենեակ մը ի Բերա, Թէփէ-Պաշի Շէյխի տուն, թիւ 14, թաղապետական պարտէզին դիմաց։

Հիւանդք կ՚ընդունուին միջօրէէն մինչեւ ժամ 2 [Ը. Ե.]

ՏՕՔԹԷՕՌ Յ. ԷԼՄԱՍԵԱՆ

Վկայեալ Փարիզու բժշկ. համալսարանէն
ՄԱՄՆԱԳԷՍ ՎԻՐԱԲՈՅԺԵԻ ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ
Ի Բերա – Մեծ Խոզոց Բիւ– 247
Ֆարմաքի Պրէմանէթ Կէց

Իրեն դիմող հիւանդները կ՚ընդունի իւր բնակարանին մէջ ամէն օր կէս օրէն մինչ ի ժամ 3, (Ը. Ե.)։ Ուրբաթ օրերը ձրիաբար կը դարմանուին հիւանդները։

Նոյնպէս երկուշաբթի օրերը կը գտնուի առաւօտեան ժամը 10 էն մինչ ցերեկ (Ը. Ե.) ի Պոլիս Եէնի Ճամի թիւ 12 Վարդանեան դեղարանն ուր ձրիապէս կը դարմանէ հիւանդները։

24 21—30

ԻԼԱՆ

ԹԱԶԻՆԷԻ ԹԱՍՍԱՒ ՇԱՀԱՆԷ

Այընճաճագ հաթապ վէ քէօմիւրիւն գարարը գոթիսի իչլու նիսանը բուսինին օն իւչինճիւ ճումա իրթէսի կիւնիւ վիրիլէճէկինտէն թալիպ օլանլարը եէվմի մէջիւրտէ սաաթ եէտիտէն նիհայէթի տօղուզա գատար Խազինէի Թասսաի Շահանէյէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

8 Նիսան 307
1770 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՍԲԷՐԻ

Թարապուլուսը Ղարպ ֆըրդասը իչուն միւպայեա օլունճաճ օլան եիւզ երիմի իչ պին դրնէ ինկիլիզ բիրինճինին պէհէր գրեէսի էլլի սէքիզ բարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ նիսանը բուսինին օն պէշինճի բազար իրթէսի կիւնի դարարը գաթիսի վիրիլէճէկի վէ իրթէսի կիւնի եիւզտէ պէշ թէնզիլինէ թալիպ օլանլարը ֆագամը ճէլիլի Սէրասքէրի լէվազիմաթ տայիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

10 Նիսան 1891 953
Նօ· 46 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՍԲԷՐԻ

Եայընըզ լաճիվէրտ վէ չուհասը նիզամիյէ էլպիսէ անպարընտան վիրիլմէք վէ գուսուր էճզասը միւթէճահիտի թարաքընտան սարֆ օլունարագ գաթի վէ իհմալ օլունմադ իւզրէ, մէվզրի միւնագասաեա գոնուլան պալիճատէ մուրագդամ իւլմրդտար իւչ նէվ եատիզը ֆիյաթը մուրագդամալերի իլէ թալիպլերի էօհտէլէրինէ օլուպ նիսանը բուսինին օն սէքիզինճի բէնչէմպիկ կիւնինէ գատար պէհէր կիւն նինէ միւնագասալերի իճրա օլունարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիլէրինին վիրիլմէսի մուգաբրէր օլտուզընտան իթասընա վէ երիմինճի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլինէ թալիպ օլանլարընը ֆագամը ճէլիլի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

10 Նիսան 1891 950
Նօ· 43 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՍԲԷՐԻ

Կիրիտ ֆըրդասը իչիւն միւպայեա օլունճաճը եվվելճէ իլան գրլընան իչ հիւզ տօգան պին դրլեէ արբանընն կիրիտ թէսլիմ իթմէք իւզրէ, պէհէր գրեէսի օթուզ փարաեա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, նիսանը բուսինին օն պէշինճի բազար իրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկի վէ իրթէսի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունճաճը ճիհէթլի իթասընա թալիպ օլանլարընը ֆագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը տայիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

10 Նիսան 1891 952
Նօ· 45 1—3

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՈՆՍՈԼԻՏԻ ՊԱՐՏՔ

1881 Դեկտեմբեր 8|20 ի Կայսերական Իրատէով թողեալ հասոյթք

Ժ. ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ–ՄԱՐՏ 1891

ՀԱՍՈՅԹՔ	Զուտ հասոյթ գաւառ. վարչ. Ղրուշ		Ընդհ. տնօրէնութեան կողմէ վճարեալ ծախք Ղրուշ		Գաւառական եւ կեդրոնական վարչութեան Ղրուշ		Գաւառական եւ կեդրոնական վարչութեան Օսմ. ոսկի		Նախորդ ամիսներէն Օսմ. ոսկի		Գումար մինչև 1891 Մարտ 31 Օսմ. ոսկի	
Վեց ամսուրջակի տուրք: Ծխախոտ (յետնեալ տրոց գանձումն)												
Աղ												
Դրոշմ	8,729,524	59	221,002	12	8,508,522	47	83,143	20	...	...	83,143	20
Ոգելից ըմպելիք												
Զկնարան												
Մետաքս												
Ծխախոտ: Հասոյթք Բէժիէն	18,750,000	...	...	...	18,750,000	...	187,500	...	...	...	187,500	
Զանազան հասոյթք: Հարկ Պուլկարիոյ փոխանակեալ ծխախոտի տասանորդէն առնուելիք 400,000 Օսմ. լիրայով՝ մինչև ցորոշումն յետեալ հարկին	369,037	69	...	...	369,087	69	3,619	10	...	...	3,619	10
Յաւելուած Կիպրոսի հասութէն փոխանակեալ ծխախոտի տասանորդին յաւելուածով, կամ Մաքստատան վրայ փոխանակագրէ գոյանալիք 130,000 Օսմ. լիրայով	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Արեւելեան Ռումելիի տարեկան հարկին	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Թեմպէքիի տուրք, Մաքստատունէն փոխանակագրով վճարելի	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Սերպիոյ, Գարատաղի, Պուլկարիոյ և Յունաստանի բաժին ինկած պարտք	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Գումար	27,848,612	28	221,002	12	27,627,610	16	274,262	30	...	...	274,26	30
Զանազան: Պատրաստ դրամներէ առնուած շահ	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Լումայաշահ (ագիո) գրամոց փոխանակութեան վրայ	...	...	...	...	...	...	+ 132	57	...	...	+ 132	57
Ընդհ. գումար	27,648,612	28	221,002	12	27,627,610	16	2 4,394	87	...	...	274,394	87

	Ղրուշ		Օսմ. ոսկի		Օսմ. ոսկի	
Վճարեալ գումարք Կայսերական Իրատէին 10 և երկու յօդուածներով նախատեսեալ արժէթղթերուն ի հաշիւ			125,952	26	...	
Քննասիրեալ պարտուց տոկոսին համար Եւրոպա քաշուած և Կ. Պոլիս վճարուած գումարք			2,472	46	...	
Օսմանեան Ընդհանուր Պարտուց Վարչական Խորհրդին ընդհանուր ծախք			109,848	10	...	
Օսմ. Կայսերական Պանքան դրուած ոսկեդրամ	3,712,657	52	36,090	80	...	
» » » » փոխանակելի դրամ					...	
Կեդրոնական վարչութեան մնացեալին մէջ ոսկեդրամ	3,106	37	31	25	...	
» » » » փոխանակելի դրամ					274,394	87

Վաւերացեալ ճշդութիւն ըստ տուեալաց

Ի Դիմաց Վարչական Խորհրդոյ
Նախագահ (Սպ.) Ժ. ՕՊԱՆ
Խորհրդական Պատուիրակ (Սպ.) ԿԷՌԻԻԻՍ

Կ. Պոլիս, 4/16 Ապրիլ 1891 (ԿԷ.)

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

15

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 10,075,212
ՀԱՍՈՒԹ 1889 ՏԱՐԻՈՑ 2,170,355

ՆՕՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,781,300
ՀԱՍՈՒԹ 1889 ՏԱՐԻՈՑ 989,400

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած բարեկամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իրը ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ քարդ տուած ճշմարտին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 **ՄԱՐԻԹԱՅՄ** ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 102,345

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամագրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 կ. սենեակներն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** *Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութիւնց*

ԼԱ ՌՈՒԱՆԷԶ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ Ի 1837

Կեդրոնատեղի՝ 18, Սէն-Մառք փողոց, Բարիզ

Դրամագլուխ,	4,000,000	Գանձելի հասոյթք և պահեստի դրամ	3,900,000
Տարեկան հասոյթ	1,150,000	Վճարեալ ՃՇամաներ իրը	30,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ ամէն տեսակ կ'ալուռներ, վաճառք և կարասիք, նպաստաւոր պայմաններով և չափաւոր գներով։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ի գրասենեակ ընդհանուր գործակալութեան, Ղալաթիա, Մահմուտիյէ փողոց, թիւ 2, ՃԷրէմեան խան, Գամենտոյի Պանդալին դիմաց։

9 *Ընդհանուր գործակալ Թուրքիոյ* ՍԻՄՈՆ ՔԱՅՍԻԼԵԱՆ *և Ընկ.*

ԴԵՂ ՁԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՒՔ

Տաքութը Այէրի ջերմային հիւանդութեան, այս գեղը՝ որ անխառն բաղադրութիւն մի է զուտ բուսական, է գուռնահամ և ազդու կաղդուրիչ ամէն տեսակ ֆիզիքական խանգարմանց, որ յառաջ կուգան ճաշճաշուտ վայրերու ջերմտ կլիմայից վատ ու ապականեալ օդերէն, որուն օգտակարութիւնն և ապաքինիչ ազդեցութիւնն երաշխաւորեալ է նորա անհամար արդեանցը ազդց գիտուչներէն։ Այս ֆիզիքական խանգարումներն յառաջ կուգան օդին մէջ լողացող թունաւոր անվերջ խարիչ նիւթոց միջոցաւ, որք թոքերին անցնելով կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարեն լեարդն, և յառաջ կը բերեն տեսակ տեսակ ջերմեր և անդեր, և արեան թունաւորումն։ որոց սա անուններնը տրուած է՝ ջերմն և տարսուս, թաղանն ջերմ, պարբերական ջերմն, ընդհատեալ ջերմն մաղձային տենդ և հրատապ տենդեր։

Թունաւորեալ օդերէ դրսեանեալ հիւանդութիւնք կը պատահին այն տեղեր ուր մթնոլորտն ապականեալ և թունաւորեալ է ճահիճներէ կամ ճաշճաշուտ վայրերէ բուրեալ մահաշունչ նիւթերով, կամ բաց տարառներէ և տաներու ծակտիներէն ելած թունաւոր կաղբով, որոնց մարդիկ կը ծծեն ընչաւութեամբ։

Այէրի ջերմն ու տենդից գեղը կը ջնջէ այդ գուռնաւոր նիւթոց կամ կաղբու ազդեցութիւնն և գուռը կը վանէ զայն մարմնոյն մէջէն, որոյ գործածութիւնն ուսուցանելս անվտանգ և անվնաս է և օգտաւոր ազդց, միայն թէ աբուսած հրաշագիր համեմատ գործածուին։ Կը ծախուի Մինասեան և ընկերաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ Ի Ղալաթիա։ 2

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Երեւելի Ամերիկեան վաճառատան մէջ Ի Ղալաթիա։

ԹՈՄԱՍՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔԸՆԿ

Առասպել	Թմոյ	Առասպել	Թմոյ	Առասպել	Թմոյ
Ալպաս	2000	Ֆլամինկո	1600	Բալերմա	3200
Անէէլ	3000	Կալիէնտ	5500	Բանտեր	1700
Աբօլլո	5500	Կիդանս	2200	Բլաէր	1500
Արկո	2300	Կոզը	1800	Բոլ	1000
Արիսդոս	4000	Կրասոս	2200	Բուլիդ	2800
Պասանս	3000	Հիրս	2000	Բիսլիզ	4400
Պորտոսին	220	Հիսալկ	3000	Բենալդ	3200
Պասվս	2000	Հիսուս	7000	Լոլս	3000
Պրիֆալս	8800	Հուսկեր	1200	Լոմեռ	3500
Գէլրս	2600	Ալակ	5000	Լոզարիս	3500
Գալիբաս	2500	Հիեռնս	2300	Մայերեռ	4000
Գասմէս	2100	Քէլս	2000	Մանդիսկս	8200
Գասդ	2000	Քոլբրնս	4200	Մարթս	2000
Գօսմ	2700	Քոմնս	2200	Մրլիս	2000
Զէքակս	5000	Լէս	2000	Մորնեռս	4300
Գալիս	4500	Լէբանթս	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Գէորգաս	3400	Լիվրնս	3000	Թուրս	1200
Տիգս	2500	Լիսլս	1500	Թոլիս	2800
Տօմինս	2500	Մարենկս	4300	Թորբիս	900
Տուրս	4800	Մարդէլլս	6500	Ուրպիս	5000
Տրաս	2100	Միլս	2000	Վօլթուրս	5000
Լիսլեսան	2600	Մուրիս	3100	Եէս	3600
Լյասրաս	3000	Նիլս	2000	Զէպրա	1000
Էլէգթրս	3200	Օրլանս	3000	Տիգիսրնս	200
Տրաթս	2600	Սթելլս	5000	Զանգս	200
Ֆալբրան	800	Ոգրանս	4500	Զէրս	140
Ֆիս	700	Օգգս	2000	Մոսքիթս	120
Էմիրլրլն Մոնաբք					8000
Բիբմիրն Մոնաբք					8000
Լրգիրն Մոնաբք					8100

Ոսկեռոնիներս համար ամէն դիմորդներուն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒԻՇՈ
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միւսէթ խան, Ղալաթիա
7

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԲԵԱՆ

Ն. ԲԱՖԷԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիա և Բօրիլ դէջ կանոնաւորագոյն բանակ

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Մէհէրէլ որ պիտի մեկնի ապրիլ 28ին

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,
Ա. կարգ 250 Ֆրանք
Բ. » 178 »

Ուղղակի և արագ ապահովագրութիւն

Նաւագէրք, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՂՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միւսէթ Մահմանէ փողոց, Թիւ 14
5

INJECTION AU MATICO

de GRIMAULT et Cie
Pharmaciens à PARIS

Բարիստէ Վիլլէն օսգաղնտա 8 նիւմերօ իլէ մուրագամ մարագատա մուգեմ Գրիմոլ վէ Գումանեանսընն, Բէրու մէմալեքնետ հարը օյան Մաթիրօ ադանը եարարագարնտան թէրթիպ ինմէզ օյտուղու իչուն չիլինկա սուեռ, պէր գազ սենէ զարիֆնտա տիւենանդն էէր թարաֆին տա քէսպի չէօհրէթ կյէմէզ տր։ Պու իլաճ էն չէտտա ադնիրդրդը (էքզեման) ազ վաղրթ զարֆնտա էյի իտէր։

Բարիստէ Վիլլէն օսգաղնտա 8 նումիրօ իլէ մուրագամ մարագատա վէ սայր մեշհուր էշգանանէլէրտէ պուլունմուր։ C

ԿՈՒՏՐՕՆ ՎԷՐՆ

ՇԲԱԳՐՄՄ սասգաս 1883ի Ամստէրտամի միջազգային ցուցահանդէսէն և 1889ի Բարիզի Տիեզերական ցուցահանդէսէն։

ՄԻԱԿ ՃՇՄԱՐԻՏ ՀԻՒԹ

խայծդանի, որուն Քոլրէ Բոռիէ յատկութիւնները կը պարունակէ, մինչդեռ խայծդանի դեռ պատրաստութիւնք կոտրծն Վէրնի հատն ու համը միայն քիչ մը ունին։ Այս խայծդանի մէկ չափը՝ պատիճի մը (ֆաքէթ) բոլոր ազդեցութիւնը կ'ընէ։ Սակայն կարելի է օրը մինչեւ 20 հատ կոտրծն վէրն առնուլ առանց վնասուելու, մինչդեռ խայծդանի քանի պատիճք ապեաց վառնդաւոր դրդռում մը յառաջ կը բերեն։

Անհոգանալու չունի ապրեցին և ծեծարէս ոչ խայծդանի ուրիշ Բէրէ պատրաստութիւններէ, ԿՈՒՏՐՕՆ ՎԷՐՆԻ հեղուկը կը ծախուի սրուակով, մէկ ու կէս ֆրանքի, 20 լիտր ջուրի հետ խառնուելու բաւականաչափ։ Աւելի մեծ սրուակները 2½ ֆրանքի։ 239

ՃՇՄԱՐԻՏ ԵՒ ՄԻՋԱՆՑՔԻ ՔԱՐԸ

ՁԵՆ ԿՐՆԱՐ ԲՈՒԺԻԼ ԱՌԱՆՑ ԼԻԹԻՆԻ

Շ. ԼԸ ԲԷՏՐԻԷԼԻ ԼԷԲԷՒ Ադէ հատիկները, փոքր քանակութեամբ առնուելով, քիչ ատենուան մէջ կ'անհետացնեն աւազն և քարը (մէզին հետ մէկտեղ քշուող միւս անլուծելի նիւթերն ալ)։ Ասով է որ այնչափ ազդեցիկ են վերոյիշեալ հիւանդութեանց դէմ։

ԼԸ ԲԷՏՐԻԷԼ ԵՒ ԸՆԿ. ի Բարիզ, եւ դեղատանց մէջ։ 2218

ՀԱՐԱՄԱՆԵԿԱՆ ԾԱՂԿԱԿՓՈՒՆՔ

ԴԵՂԵՑԿԱՅԱՒՈՐԵՑԻ ՄԱՐՄԱՆՑ ԳՈՅՆԵՐ, ՄԻՐՏ ԾԱՂԿԱԿՓԻՆ, ՄԻՐՏ ԹԷՐՈՒ։

Ընդամուտ մը փորձը պիտի համոզէ ամէն Տիկին թէ որչափ գերազանց է այս ուրիշ ամէն հեղուկներէ և բազմաթիւ փոշիներէ։ Լաւագոյն անգամ գործածելովն ալ, որ քանի մը վայրկեանի գործ է, պիտի տեսնուի խիզոյն որ երեսը, վիզը, թեերը և ձեռուընները պիտի առնուն անոյշ փափկութիւն մը և մարմարիոնի փայլ, հանդերձ շուշանի և վարդի գունով և բուրմամբ։ Սապոնի գրգռիչ յատկութիւնները կը հանդարտեցնուին։ Ընչետ կրնէ մորթի սեւուքը, երեսի և ձեռքի ցաները, արեւայրուքը, և ուրիշ ամէն բրտութիւն և ցնաւորութիւն։ Եւ ասամէն բանով՝ անկարելը կ'ընէ մանաւորել թէ արհեստով գեղեցկացուածէ։

Դիմաւոր մթերանոցը է Լոնտոն է (114 and 116 Southampton Row). Ֆրանսիս Բարիզ ու Նիսս Եօրք։ Կրմաճառուի սափրիչներու, անոյշ իւղագործներու և անդրկացի զեղագործներու քով։

Մեծաքանակ վաճառում Պոլիս Բ. և Հ. Քիւչիւքեան Եղբարց դեղարանը Եէնի ճամի փողոց Թ. 18 և ի Ղալաթիա Եիւքսէք քալարբրտ Էմօն Քարուանսայի քով։

Փոքրաքանակ վաճառում ի Պոլիս Բ. և Հ. Քիւչիւքեան Եղբարց դեղարանը՝ կամուրջի դիմաց Թիւ 17, և ի Բերա Մեծ փողոց Թիւ 433, Իզմիրոսի անուշահոտութեանց վաճառատունը։ 2218

PARIS

GRANDS MAGASINS DU

Printemps

NOUVEAUTÉS

Envoi gratis et franco

du catalogue général illustré, renfermant toutes les modes nouvelles pour la **SAISON d'Été**, sur demande affranchie adressée à

MM. JULES JALUZOT & Cie
PARIS

Sont également envoyés franco, les échantillons de tous les tissus composant nos immenses assortiments, mais bien spécifier les genres et prix.

Tous les renseignements nécessaires à la bonne exécution des commandes, ainsi que les conditions d'expédition, sont indiqués dans le Catalogue.

Envoi *franco de port* jusqu'à destination de toute commande de 50 francs payée par avance, pouvant être expédiée en un colis postal.

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ուղղակի երկաթուղի Լիվերբուլ և Արեւելեան Գիծ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոն
Ամերիկա	7718	Գերմանիա	4845
Էդրուրիա	7718	Պոմերիա	4531
Սերվիա	7391	Սամարիա	3574
Կալաբրիա	7268	Մարաթոն	2403
Բաղանիա	5587	Գալլիա	2393
Սկիթիանիա	5547	Սարակոսա	2166
Կալլիա	4809	Թարիմա	2246
Սիբիրիա	4557	Բալտիրա	2144
Ցիլերը	2148	Բրիտանիա	899
Գլասգոյ	1876	Մարգգզ	1855
Շերբուրգ	1614		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈՒԼԻ գործակատար։
Thomas C. Joly
Թիւ 1, Քիւչիւք Հալիլ փաշա խան, Ղալաթիա
17

ԱԶԴ

Կոհաւորման և կառքի կազմածներու վերաբերեալ ամէն ինչ որ գնել ուզէք՝ նախ դիմեցէք ԼԱՄԱՐՕ ՖՐԱՆՖՕ (Բերպի մասնաճիւղ) տան ընդարձակ մթերանոցները, Նուռվ Բասաժ մ'Ալնաթիլ, թղթասարական և հեռագրական պաշտօնատան կից, որ վերջերս ընդարձակեց խիստ ճոխ մթերք մը ամէն երկրի գործերէ ու, կոհաւորման համար ամէն տեսակ կերպաս եւ թանգագնստաց, վ. Բ. գոցոր, ծանեկան, գոնեանոր ապ.ակի, ստոր, ֆոնիթոն կերպաս, մոդաձոր կտաւ, լինոլէում, կանոֆի, լապտերի, հաճելիի նիթերը, ծաղ.իինները, ամենքն ալ վերջին նորաձեւութեան համաձայն։

Եւրոպայի առաջնակարգ գործարաններէն ժամանուած բացառիկ պայմաններով եղած նոր գնմանց շնորհիւ, ԼԱՄԱՐՕ ՖՐԱՆՖՕ տունը կարող է ամէն մրցումի արհամարհող գներ հաստատել, և այս գիներ ճիշդ նոյնը լինելովինչ որ են կ. Պոլսոյ հանրածանօթ տան գիները, մի միայն ի դիւրութիւն արդէն հասարակութեան որպէս զի տեղափոխուելու նեղութիւնը չկրէ և կարենայ միեւնոյն առաւելութիւնները վայելել Բերա եւս։ 241

ՈՉ ԵՒՍ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆ — ՈՉ ԵՒՍ ԱՐԵԱՆ ՆՈՒԱՉՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԻԱԼ-ՊՈՏԷՆԻ ԵՐԿԱԹ

2218

Այս բաղադրութիւն մեծագոյն յաջողութեամբ կը յանձնարարուի Ֆրանսայի գլխաւոր բժիշկներէն, որք, յետ գործածութեան, նախամեծար համարած են զայն միւս երկաթախառն պատրաստութիւններէն։

Այս էլիքսիր, շատ-ի հարկ չեմ նէրէ, մեծ գրէրոնիմէ կ'առնուի կիրերէն և մանուկներէն

Պնդութիւն չի տար, ստամոքսը չի գրգռեր, ակռաները չի սեւցներ։

Կեդրոնատեղի՝ ԾԱՆՆԻ ԵՒ ԺՈՐՍԱՆ, 1, Կամուրջի հրապարակ, Պոլիս

Maladies de Poitrine

GUÉRIES PAR LE

SIROP HYPOPHOSPHITE de CHAUX

de GRIMAULT & Cie, Pharmaciens à Paris

Պու շուրուպ էն գիւնատ էսկի վագրթ-լարտան պէրու թանըլմըշ օյան շուրուպ-լարտան օրուպ, տայիմա մէնֆասթը ազիմէսի վէ սիրիասը կէօրիւլէ կէվիդ տիր։ Մէզգիւր շուրուպուն սախթէսինին թանըրմասը իչին, չիչէսինին պէղզէ չէքլինտէ օրմասընա, բէնկինին բէմսէնէ օլուպ, վէ իւզէրինտէ տախի Կրիմօ վէ գումանենս իսկասը պուլունմասընա տիգգամթ օրմնմայզրգ իգթիգա իտեր, պու իւչ ալէճանթէն գանդիսի էֆսիք օլուր իսէ սախթէ տիմէք տիր։

Պու շուրուպ էֆսիսրիւկիս, կիհէլերի հասրլ օյան թերի տէֆ իպրէտիքտէն պարգա, պօղաղ իպրէթրինէ, վէ իչէր-տէքի տէրիլէրնէ իսթինէթլերէ (գամթար), վէ գանսօնգսիսն տէնիրին պիր նէվի վերէմ վէ վերէմ իպրէթինտ տախի միւֆիտ տիր։ Վէ խասթաներ էգպոյ պի մէճալ պրբագմագտա պուլունան վէ ուզուն սիրէն սրթմաճր տախի կէչիրիր։

Պուլունուր Փարիստէ Վիլլիէն օսգաղնտա, 8 նիւմէրօյու էճզասանէտէ, վէ նամար էճզասանէլէրտէ։ A. C.

Գրասենեակ Մ. ՀԱՄԱՏԵԱՆ

ՅՕԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐԻ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՑԵԼԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1891 Մարտ 30 Շաբաթ օրէն սկսեալ մինչև Մայիս 3 ուրբաթի երեկոյ

Բարի կէրակի օրերէն) Եւրոպական եղեգէն կոմարքի ելնող շոգենաւոց երթեւեկումները։

11 40 Եղեռիմ. Մէզզ. Պէյ. Թարպ. Եէնիք. Պոյաճ. Ր. Հիսար (Հիսարի շրջ. հետ պիտի հաղորդակցի) 18
12 40 Եղեռիմ Մէսարդ. Պէօյիւքտա. Թարպ. Եէնիք. Մէնէնիա Պոյաճ. Ր. Հիսար. (Ամենամտ. շրջ. ին հետ պիտի հաղորդակցի։ 39
1 40 Եղեռիմ. Մէզարդ. Պէօյիւք. Թարպ. Եէնիք.Եէշ Միրկ. Ր. Հիսար (Ամենամտ գիւղի շրջ. ին հետ պիտի հաղորդակցի) 37
2 45 Ր. Ա. Գալաթ Մէզզ. Պէյ.Թարպ. Պէյգօղ ամէնից Գանտիլ. Պէյէր [Գանտ. շրջ.հետ պիտի հաղորդ.ցի։ ուր. օրերը Վանք. Զէնկ. Պէյլ. Գալի Պէյէր] 17
3 — Եղեռիմ. Մէզզ. Պէյ. Թարպ. Եէնիք. Ամէն. Միրկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար. Պէպէք [Պէպէքի շրջ. հետ պիտի հաղորդացնի) ուրբաթները Ամով, Գուբ. Օրթ. Պէյէր. 18
4 30 Եղեռիմ. Մէզզ. Պէյիւք. Թարպ. Եէնիք. Ֆիէնս. Միրկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պէպէք Ամով. Գուբ. Օրթ. Պէյէր. 39
5 45 Եղեռիմ Մէզարդ. Պէօյիւք. Թարպ. Եէնիք. Ամէնեանս Միրկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար. Պէպէք Ամով. Գուբ. Օրթ. Պէյէր. 33
7 — Եղեռիմ. Մէզարդ. Պէօյիւք. Թարպ. Պէյգօղ Բաշտ. Եէնիք. Միրկ. Գանդճ. Ր. Ա. Հիսար. Գանտ. Ամենամտ. Զէնկէյք. Պէյէր. Օրթաք. Գուբ. Պէյէր. Իւսկ. 22
8 — Ա. ԱՐ. Գալաթ Եէնիմ Մէզարդ. Պէզդ. Թարպ. Եէնիք. Ամէնեանս Միրկ. Ր. Հիսար Պէպէք Ամով. Գուբ. Օրթ. Պէյէր. 17
10 — Մէզարդ. Պէզ. Թարպ. Եէնիք. Միրկ. Ր. Հիսար Ամով. Օրթաք. Պէյ. 34

Եղեռիմեանի կոմարքի ելնող շոգենաւոց

11 35 Սէնիք. Ամէնեա Պոյաճ. Ր. Հիսար Պէպէք Ամով. Գուբ. Օրթաք. Պէյէր. 20

Ամենամտեանի կոմարքի ելնող շոգենաւոց

11 30 Պէպէք Ամով. Գուբ. Օրթաք. Պէյէր. 22
12 — Պէպէք Ամով. Գուբրուբ. Օրթաք. Պէյէր. 20
12 25 Ր. Հիսար Պէպէք Ամով. Գուբ. Օրթ. Պէյէր. 32
1 — Պէպէք Ամով. Գուբ. Օրթ. Պէյէր. 22
1 10 Օրթաք. էն ուղղ. կամրդ. (բացի ուր.է) 25
1 25 Ր. Հիսար Պէպէք Ամով. Գուբ. Օրթ. Պէյէր. Կամ. 34
2 — Պէպէք Ամով. Գուբ. Օրթ. Պէյէր. 38
2 25 Ր. Հիսար Պէպէք Ամով. Գուբ. Օրթ. Պէյէր 20
3 15 Պէպէք Ամով. Գուբ. Օրթաք. Պէյէր. 21
4 — Պէպէք Ամով. Գուբ. Օրթ. Պէյ. [բացի ուրբաթէ] 25
4 10 Օրթաք. էն ուղղ. կամրդ. [բացի ուր. է] 18
4 45 Պէպէք Ամով. Գուբ. Օրթաք. Պէյէր Գալաթաշ [բացի ուրբաթէ] 21
10 10 Միրկէսն ուղղ. կմրդ. 37
11 10 Պէպէքէն ուղղ կամուրջ [բացի ուր է] 22

Ամենամ եղեռիէն կոմարքի ելնող շոգենաւոց

12 — վանիք. Զէնկէյ. Պէյէր. Գուբ. 33
12 20 Պէյգօղ Բաշտ. Զուպ. Գանդ. Ա. Հիսար Գանտ. Օրթաք. (Գանտ. պիտի հղրգ.ցի։) (Ուրբաթները բացի Օրթաք. էն վանք. Զէնկ. Պէյլ. Գալի Պէյէր. 17
12 55 Պէպէք Գանտ. վանիք. Զէնկէյ. Պէյէր. Գուբ. Պէյէր. [բացի ուրբաթէ] 21
2 5 Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գալ. Պէյ. 32
3 15 Գանտիլ. Վանիք. Զէնկէյլ. Պէյէր. Գուբ. Պէյէր. 34
3 25 Պէյգօղ Բաշտ. Զուպուք. Գանդճ. Ա. Հիսար Գանտ. Պէյլ. (Գանտ. պիտի հաղորդակցի) [Ուրբաթները Վանիք.էն Զէնկէյ.էն Պէյ.լ. Գալի. Պէպէքի մէջ կը հանգպի 17
4 20 Գանտ. Վանիք. Զէնկէյլ. Պէյէրդ. Գուբ. Իւսկիւտ. (Բացի ուրբաթէ) 32
5 15 Պէյգօղ Բաշտ. Զուպ. Գանդճա Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գալի. Պէյէրի. 37
7 — Միրկ. Ր. Ա. Հիսար Գանտ. Ամով. Զէնկ. Պէյ.լ. Գալ. Պէյէր. Իւսկ. 20
9 — Պէյ. Թարպ. Պէյգ. Բաշտ. Զուպ. Գանդճ Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Զէնկ. Պէյ.լ. Գալ. Իւսկ. 25
10 30 Պէյգօղէն ուղ. կամ. ուրբ.(բացի ուր է) 21
11 — Գալաթաշ.էն ուղ. կամրջ.(բացի ուր. է) 20
10 30 Պէյլիքգեվէյէն ուղղակիմամբ ուրբաթները 11ին Գանտիլի 22

(Բարի կէրակի օրերէն) կոմարքէն եւրոպական եղեգէն երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

1 15 Պէշիք. Օրթաք. Ամով. Պէյ.էր.Ր. Հիսար Պոյաճ. Թարպ. Պէշգ.ր Մէսարդ. Եէնիմ. 18
2 30 Պէշիք. Օրթաք. Գուբ. Ամենամտ. Պէպէք Ր. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Պէյ. Մէսարդ. Եէնիմ. 39
3 — Գալաթ. Իւսկ Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Զէնկէյ. Ամով. Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանտիրէ. Միրկ. Եէնիք. Բաշտ. Պէյ.գ. Թարպ. Պէյ. Մէզ. Լէնեմանպոլ 22
4 — Պէշիք. Օրթ. Գուզ. Ամով. Պէպէք Ր. Հիսար Պոյաճ Ամենամ Եէնիք. Թարպ. Պէյ.գ. Մէսարդ. Եէնիմ. 33
5 15 Իւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթաք. Պէյ.լ. Զէնկ. Ամով. Գանտ. Ա. և Ր. Հիսար Գանտ. Զուպ.գ. Միրկ. 20
6 — Գալաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուբրուբ. Ամենամ. Պէպէք. Ր. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Պէյ.գ.օղ Թարպ. Պէ.լ.ք. Մէսարդ. Գալատաներ 17
7 — Պէշիք. Իւսկ. Գուզկ. Պէյ.լ. Զէնկ. Ամով. Գանտիլ. Ր. Հիսար Պոյաճ. Գանտ. Եէնիք. Թարպ. Պէյ.գ. 25
8 30 Պէշիք. Օրթ. Ամենամ. Պէպ. Ր. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Մէսարդ. Պէյ. 34
9 20 Պէշիք. Օրթաք Գուբրբ Ամենամ Պէպէք Ր. Հիսար Միրկ. 37
10 5 Պէշիք. Օրթ. Գուբ. Ամենամ. Պէպէք Ր Հիսար Պոյաճ. Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Պէզգ. Մէսարդ Գալատաներ (ուրբ.Եերը 10 վերն. հարը) 39
10 45 Ր. Հիսար Պոյաճ. Միրկ. Ամենամ. Եէնիք. Թարպ. Պէշ.ուրտերէ. Մէսարդ. Եէնիմ. (ուրբաթները չեկայ) 17
11 20 Եէնիք. Թարպ. Պէյ. Մէսարդ. Եէնիմ. [ուրբաթները Պոյաճրդ.ուղ] 37
11 35 Պէպէք Ր. Հիսար Պոյաճ. Միրկ. Ամենամ. Եէնիք. 20

Կոմարքէն Ամենամ.էրթեւեկող Եէրթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

12 20 Ուղղակի Պէպէք 32
1 40 Ուղղակի Ր. Հիսար 20
2 40 Ուղղակի Պէպէք 21
3 25 Ուղղակի Պէպէք (բացի ուրբաթէ) 25
4 10 Ուղղակի Պէպէք [բացի ուրբաթէ] 21
10 30 Պէշրը. Օրթ. Գուբրուբ. Ամենամ. Պէպէք (Ուրբաթի օրերը չի կայ) 22
11 15 Գալ. Պէշիք. Օրթ. Գուբ. Ամենամ. Պէպէք Ր. Հիսար Պոյաճրդ. 32
11 45 Պէշիք. Օրթ. Գուբրուբ. Ամենամ. Պէպէք 21
12 — Պէշիք. Օրթ. Գուբ. Ամենամ. 22

Գալաթաշ.էն Ամենամ.էրթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

1 10 Իւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Պէյլէր. Զէնկ. Ամով. 38
1 30 Ուղղակի Գանտ. 32
2 10 Ուղղակի Գանտիլ. 34
3 35 Ուղղակի Գանտիլի (բացի ուրբաթէ) 32
3 40 Իւսկ. Գուզկ. Պէյլ. Զէնկ. Վանիք Գանտ. Ա. Հիսար Գանտ. Զուպ.գ. Բաշտ. Պէյգ. 37
9 15 Պէշրթեաշ, Գուզկուճեմ. Պէյլէր. Զէնկ. Էէր Գանտիլ Ա. Հիսար Գանտ.էն Բաշտ. Պէյգ.օղ (բացի ուրբաթէ) 21
10 — Պէշիք. Գուզկ. Պէյլէր. (Պէյգ.ոգի շրջ.ին հետ պիտի հաղ. ուրբաթները Զէնկ. Գանտիլէն) 32
10 30 Պէյլ. Զէնկիլ. Գանտ. Ա. Հիսար Գանտ. Զուպ.գ. Պէյգ. Թարպ. Պէյ. Մէզգ. 18
10 40 Իւսկ. Գուզ. (Բացի ուրբաթէ) 20
11 — Պէշրթեաշ Գուզկեմ. Պէյլէր. Զէնկէյ. Վանիք Գանտ. Պէյլեր (Ուրբաթի օրերը Իւսկ. 38
11 15 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանտիրէ Զուպ. Բաշտ. Պէյգ.օղ. ուրբի. Գուզկ) 25
11 45 Գալաթ. Գուզ Պէյ.լ. Զէնկ Վանիք 34
12 — Իւսկ. Գուզ.Բաշի ուր. և շարաթէ 6

Զէյ-Զաթ Էնիոդ շրջենաւոց

1 40 Պէյգօղէն Բաշտ Եէնի.Զուպգ. Գանդ. Պ.լ.Ա. Հիսա Ներր Գանտ. Ամով. Զէնկ Պէյլեր. Օրթաք. Գուզկ. Իւսկ. Պէշ.ք. Գալ. Կամուրջ
6 — Ամով. Զէնկէլ. Պէյլեր. Օրթ. Գուզկ. Իւսկ. Պ.շ.ք. Կամուրջ

Զէյ-Զաթ Էնիոդ շրջենաւոց

4 20 Կամուրջէն Գալ. Իւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթաք. Պէյլեր. Զէնկ. Ամով.
8 35 Կամուրջէն Իւսկ. Պէշիքթ. Գուզկ. Օրթ. Պէյլեր. Զէնկ. Ամով. Գանտ. Ա. Ր. Հիսարները Գանտ. Միրկ. Եէնիք. Բաշտ. Պէյգ.օղ Ամով.

Երեկոյները կամուրջէն ժամը ինը քառորդ անցած գարձեալ կամուրջէն 8·30ին, և 10ին Մէզարդ-պուրնուն էնիոդ շրջենաւուց մէջ ելու չպիտի ելնենք։ Գալատաշէն 10 30ին և ժամ 10·40ին կամուրջէն իւսկիւտար գացող շրջենաւը ելու չպիտի ելնենք։

Փոխարկելից օգերուն Մէզարդուրնու և Ր. Գալաթաշ շրջենաւ չպիտի հանգիստի։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն կամուրջ		Կամուրջէն Իւսկիւտար	
11 30	— —	11 50	6 25 Պէշիք
12 15	7 5	12 45	7 5
1 —	8 — Պէշիք	1 35 Պէշիք	8 15